

De wereld ruikt naar gras

De wereld ruikt naar gras

Bloemlezing uit het werk van leden van DSK

ISBN - 978-90-815499-4-3

Uitgever: DSK

Organisatie: DSK (Paula Laning, Mischa van Huijstee, Peter Veen)

Redactie en correctie: Baukje Bloemert

Contact: drentseschrieverskring@gmail.com

www.drentseschrieverskring.nl

Basisvormgeving: Huus van de Taol

Deze bloemlezing is een uitgave van DSK. De schrijvers zijn zelf verantwoordelijk voor de inhoud van hun werk. Ook het copyright op het werk berust bij de individuele schrijvers.

Voorwoord

DSK, Drentse Schrieverskring of Schrijverskring – net wat je fijner vindt, is een verzameling schrijvers uit Drenthe.

Dichters, korteverhalenschrijvers, romanschrijvers, non-fictieschrijvers, toneelschrijvers, streektaalschrijvers, liedtekstschrijvers, er zit van alles tussen. De belangrijkste overeenkomst is dat ze betrokken zijn bij Drenthe en het interessant vinden een paar keer per jaar bij elkaar te komen. Publiceren, optreden en voorlezen doen ze allemaal, zowel apart als in verschillende samenstellingen. Deze bloemlezing is samengesteld uit recente verhalen en gedichten en laat zien hoe breed geschakeerd en gevarieerd het werk van DSK-leden is.

Wil je naar aanleiding van deze bloemlezing contact met DSK of een van de leden? Op www.drentseschrieverskring.nl vind je contactadressen. Je kan voor een antwoord op je vraag ook mailen met het secretariaat: drentseschrieverskring@gmail.com

Namens de schrievers en schrijvers van DSK: heel veel leesplezier!

Bijdragen van

Aagje Blink / 9
Johan Bordewijk / 12
Rob Boudestein / 15
Annije Maria Brans / 18
Delia Bremer / 21
Anne Doornbos / 24
Cécile Evers / 27
Jan Fens / 30
Silvia Fledderus / 33
Jos Govaarts / 36
Gijsje Gramsma / 39
Willem Haandrikman / 42
Jan Harbers / 45
Ben Hoogland / 47
Mischa van Huijstee / 50
Johanna Koetse / 53
Marga Kool / 56
Klaas Koops / 59
Martin Koster / 62
Sacha Landkroon / 64
Paula Laning / 69
Nicolette Leenstra / 72
Light Verse Collectief / 75
Jenny Anna Linde / 79
Annie Martens / 82
Egbert Meijers / 85
Albert Metselaar / 88
Gerard Nijenhuis / 91
Ton Peters / 94

Ruth Post / 97
Suze Sanders / 101
Alie Seubers / 104
HarmG Sijnstra / 105
Claudia Stinne / 108
Tonko Ufkes / 111
Peter Veen / 114
Jan Veenstra / 117
John B. Vorenkamp / 121
Ria Westerhuis / 123
Atze van der Wijk / 126

Aagje Blink

zunnebloem

leg heur vast met zekere halen
kleur heur binnen heur kransen in
punt heur an met zun en oker
griep 't penseel vol stippelzin
zolang heur blui je blef bekoren
is zij je muze en je min

je geeft heur licht en lucht en ruimte
met 't palet daor in je schoot
de ezel, drachtig van verrukking
bevecht de waonzin en je nood
toddaj je ofwendt van je schepping
under 'n hemeldek van lood

Aagje Blink

ieskap

al mag ik dan minder iezig weden,
ienmaol anland op het strand
laot ik mien vileinste kanten lezen
a'k lik an schreef en rand

op en diel riezend, schier onbedaorlijk
is zunder kold holvast
mien opwarmde lust levensgevaorlijk
nao jaoren van staovast

ik wil niet verzoepen in traonen
of oetglieren over 't snöt
wil het liefst mij weer veilig waonen
maor weet niet hoe dat möt

vol heimwee naor 't glinsternd kristal
sleep ik alles met in 't verval

Aagje Blink

te nao

van kindsbeen of verweven
vierden ze de kruuspunten van 't leven
maor kwamen 'nkander nooit te nao

ziekte, dood en aander leed
weur extra aandacht an besteed
maor ze kwamen 'nkander nooit te nao

nou zien leven is verstreken
zit e heur zo under 't vel
te laot is daor het zek're weten
hij was het
ja, hij was het wél

Johan Bordewijk

Doe doe doe, da da da

Over Sebo hebben we het nog vaak gehad.

Kwam je hem tegen, dan liep hij met zijn hoofd in de wolken, met grote ogen door de jampotjes van zijn bril. Nee, hij liep niet, het was een soort waggelen. Niet recht vooruit, hij stapte meer opzij dan naar voren, met aanzienlijke vaart. Ondertussen wiegde zijn hoofd van links naar rechts en verdwaalden zijn gedachten in de lucht.

Hij was niet helemaal goed. Zijn dikke bril, kinderlijke blik en rare manier van bewegen... kon niet anders. Was je een vreemde hier dan kon je makkelijk denken dat hij de dorpsgek was.

Sebo was niet zijn echte naam.

Hij hield van muziek, zong een vreemd melodietje, eigenlijk meer ritmische klanken – doe doe doe, da da da. Terwijl hij over straat waggelde. Doe doe doe, da da da.

Sebo, de dadaïst.

Het was eind jaren zeventig, muziek ging toen vooral om bandjes. De eigenaar van het dorpscafé wilde volk trekken door voorop te lopen. Hij begreep de lokroep van de punk en het lukte hem om twee acts te contracteren. Waar hij ze vandaan haalde weet niemand, waarschijnlijk was hij erachter gekomen dat ze gewoon langs kroegen in het land toerden en die vrijdag nog niets te doen hadden.

De eerste act kwam niet opdagen. De tweede was Wayne County, later bekend als Jayne County, een travestiet uit de Factory van Warhol. Zijn begeleidingsband was The Police, toen nog volslagen onbekend. Uit Amerika, dacht iedereen. Wisten wij veel.

Het dorpscafé van Twaide Mond was afgeladen vol. Dat wilden we wel beleven, herrie van Amerikanen. Al vroeg was iedereen er,

het zaaltje stond blauw van de rook, het stonk er naar zweet en het bier vloeyde rijkelyk.

Er was wat gemor omdat de eerste act verstek liet gaan, dus de eigenaar porde Wayne en zyn band op om snel te beginnen. Het publiek wilde wat horen tenslotte.

De sfeer zat er goed in. Gebroederlyk geduw en getrek in de zaal. De drie mannen van The Police stonden snel klaar. Ze smeten wat rechttoe rechtaan akkoorden de zaal in waar een onbeholpen poging tot pogo werd ingezet.

De rauwe klanken moeten Sebo aangetrokken hebben, onverwacht stond hij achterin de zaal en werd met gejuich onthaald.

Even later kwam Wayne! Als een baarlyke diva nam hij bezit van het podium, uitgedost als een wild kerniswif schudde hij met zyn heupen en neptieten. Ondertussen uitdagend in de microfoon schreeuwend; hij zou die achterlyke boeren wel even choqueren. Sebo vond het mooi, Sebo vond het prachtig. De beukende muziek, de hossende menigte, de rauwe stem van Wayne. Sebo zong steeds luider en woester zyn eigen liedje. Doe doe doe, da da da, het paste precies in het eentonige geram dat van het toneel de zaal overspoelde.

Hij bewoog almaar wilder mee. Sebo had geen bier nodig, hij was van zichzelf al van God los. De mensen in de zaal vonden het grandioos zoals die knul losging, zo kenden wij hem niet. En zoals hij daarna tekeer zou gaan, zo kenden we hem helemaal niet!

Sebo zag het allemaal normaal al niet helder, maar nu helemaal niet meer. Hij voelde een woeste stuwing tussen zyn benen, een onvermoede drift. Zo'n wild wif op het toneel, dat deed hem wat. Opeens stond hij vlak voor het podium en brulde zyn tekst. Wayne ging onverstoorbaar door met zyn eigen idee van een ruig optreden. Sebo bleef zyn aandacht vragen, maar werd genegeerd.

Daarop nam hij een aanloopje, belandde op het podium en sprong daar op en neer zoals hij dacht dat de pogo was. Woest brullend en ondertussen zwaaiend met zijn armen.

Wayne leek het eerst wel geinig te vinden, een halve gare die meedeed met zijn performance. Tot Sebo een stapje verder ging, toen werd het minder grappig voor Wayne.

Sebo naderde Wayne van achter, aangevuurd door de stuwing tussen zijn benen. Hij greep hem bij de schouders en beukte vervolgens met zijn heupen Wayne ritmisch tegen de kont. Als een wilde hond stond hij tegen hem aan de rijden. Wayne schrok zich te pletter en wilde zich bevrijden van die idioot, maar Sebo bleek loeisterk. Er was een oerdrift in hem losgekomen. Hij bleef maar beuken, schokkend en duwend met Wayne het toneel rond, aangemoedigd door de zaal. Het publiek had de grootste lol, die Amerikaan die hen zou choqueren werd zelf eens goed te grazen genomen.

Wie kaatst... enzovoort.

Sebo greep de microfoon van Wayne en brulde zijn tekst. Doe doe doe, da da da, op het ritme van zijn bekken. De jongens van The Police bekeken het van een afstandje, speelden gewoon verder en ook zij hadden de grootste lol.

Uiteindelijk sleurden een paar mannen Sebo van het toneel en gingen met hem op de schouders het café door.

Het optreden van Wayne was daarna snel voorbij. Totaal verbouwereerd probeerde hij er eerst nog wat van te maken, maar hij werd alleen maar uitgelachen.

Ontredderd verliet hij het toneel, terwijl zijn band nog een tijdje doorspeelde voor die zee van woeste en dampende lijven.

En die Sting, die rat, heeft goed opgelet, want later toen The Police hit na hit scoorde, was daar ineens dat liedje met de tekst van Sebo, *De do do do, de da da da*.

Rob Boudestein

ansicht uit Wyobraznia

vanaf de steenberg daalt de straat
weerszij staat in een handvol tinten grauw
een strakke rij gering bemeten huizen
er speelt geen kind
we zien geen luiers aan een lijn

links zitten in dit uitgediend decor
drie kompels door de dood vergeten
als stille wachters naast hun deur
de ogen op de doorsteek gefixeerd
waar nu – in kleur – het klikklakmeisje
zomaar het zonlicht binnenzwiert

exact éénderuitendste seconde blijft ze staan
wanneer een vlindervleugelslag juist even
haar jurkje speels beroert

dan loopt ze door

en klinkt vanachter deze kaart
– stel ik me voor –
een vrouwenstem die niet valt te negeren
de mannen zullen traag naar binnen gaan
met stoel en al
meer valt die dag niet te beleven

Rob Boudestein

O.L.S.

Van wie een vijftigtal moesten bedwingen
(de klassenassistent bestond nog niet)
was meester M. veruit mijn favoriet.
Beoordeel ik mijn schoolherinneringen,

geef ik een 10 voor als je in mocht springen
bij Elsje G. (die plots de school verliet),
de schooltandarts een 5, een grensgebied,
een 4 (hooguit) het klassikale zingen:

Ho jo, schel gehoezee en, kort vervat,
veel vorst en vaderland en triomferen.
Piet Hein, Den Briel, daar konden we op teren.
Ons land, ons bloed, wat werd het hooggeschat.

Maar niet door mij, dat durf ik wel beweren.
Het schoolrapport vermeldt: Rob bromt maar wat.

Rob Boudestein

Onbegonnen werk

Sonnet 80 – O how I faint when I of you do write

Sonnet 103 – Alack, what poverty my Muse brings forth

Sonnet 108 – What's in the brain that ink may character

William Shakespeare

Te schrijven over u ontmoedigt mij.
Al heb ik het in duizendvoud getracht,
Geen vers kwam ook maar enigszins nabij,
De waarheid heeft het zin voor zin ontkracht.

Ach, wat een armoe brengt mijn Muze voort.
Al blijf ik het proberen tot het graf,
Het leidt tot niets, nooit treft een enkel woord
Het wezenlijke en ik vraag mij af:

Zal inkt ooit tonen wat ik zeggen wil?
Of strijd ik hier een ongelijke strijd,
Waarin ik leven en papier verspil
En keer op keer geklopt word door de tijd?

Want zie ik op – het zwart is nauw geronnen –
Heeft u net weer aan heerlijkheid gewonnen.

Annije Maria Brans

Baodem

grond waarop ik stao
lief waarin ik mij
bewege.

mien stemme
tot aosem egeven
mien aosem tot
stemme van stilte.

de eerde bewög mien
gaon, op de wiendgaank
van de ziel.

‘Alles is muziek’ fluustert
in de bomen tot in mij

zingend,
stemgevend het locht.

Annije Maria Brans

Schippersleed

Hij stuurt de boeg veuruut waor
kade, laand, onstumige golven
zien lading lonkt mit zeeminzang.

Het bint de zee, rivier, de vaort
en sluus die elke dag zien ritme slaot
totdat de tied komp um te lossen.

Zien haanden holdt intied het roer
stief vaste en dwingt het holt van
kiel en zweerd naor 'd aandere kaant.

Daor wacht hum weer een neie reis
van zwarven, altied wieder deur tot
stilstaand en verleurenheid.

's Nachts zingt hij onder 't zeil zien
psalms vol ienzaamheid en spiet
van niet an laand ebleven wezen.

Annije Maria Brans

Leste Tuun

Het pad löp dood.
De ekkels in de rondte
praot winter,
kolde snei.

De schieve stienen schrieft
namen. Woorden legt
dromen stille.

Ik dek de graven toe
mit beuk, kastanje,
iek en wilgenboom.

Ik wil nog niet vurt
van dizze drokke stee
waor zoveul verleden
lig begraven.

Waor vrieslocht
prat, licht,
reert en vlök in mij:

‘Wij bint nog hier,
ie koomt oens seins integen.’

Delia Bremer

in mijn handen leg ik het neer
het helder dalende kristal

koud koel en zonder enige betekenis
verandert ijzig harde structuur
in vloeibaar zacht blauw

streelt het de hardheid
van mijn huid

rolt het
valt het
in vruchtbare aarde

Delia Bremer

't donkerblauw
oneindig diepe

– waor bi'j nou –

golven en 'n leven lang
dichterbij willen komen, nou as
de zonne de zee allennig lat

elke maol hoge de cirkel rond
de wiend fluustert
dat 'n neie dag begunt

– nou a'k vurt gao –

nou as 't blauw dieper wordt
wordt 't olde bloed
in een neie maone weer schone
'n duustere nacht longert
naor eb naor vloed

– der is iene die op mij wacht –

Delia Bremer

reikend naar hogere hemelen
doorgrondend de diepere dalen
je streelt mijn hart met elke beweging
die je op mijn lippen danst

diepe blauwe wateren in je ogen
waar woeste stormen neerstrijken
en in een zilte zucht gaan liggen
tot in een gouden morgenstond
die je om mijn lippen flanst

Anne Doornbos

Neie fiets

Die ogen! Nooit zol Jans die ogen vergeten, daor op het fietspad van Langel naar Nörg.

Ien van de grote veurdielen van een elektrische fiets is daj goeie verlichting hebt. Gien geknoui met deurslippende dynamo's, kepotte laampies of lösse draodties. Nee, gewoon inschakeln en der was licht. Jans vuulde hum bij tieden de Schepper zölf: En zie, der was licht. En zo wied! Het was schier om automoblisten die te beroerd waren het groot licht uut te doen, even te verblinden deur de laamp met de haand omhoog te drukken. Wis dat het licht vortdaolijk dimde. Want twei-, driehonderd meter was ja niks. De fiets was zo goed as nei. Jans har hum kocht in Nörg. De fietsenmaker keek hum lang an toen e zee dat e een gewone fiets wol, ien zonder accu en motortie. Jans har, om de stilte niet te lang duren te laoten, maor zegd dat de kleur gien punt was. Hij har ze toch nog wel?

De man har diep zucht en toen uutstukt dat der tegenwoordig gieniene was die een gewone fietse hebben wol. Dus hij zat der niet ruum meer in. Starker, hij mus de zolder op om te kieken of daor nog iene stun. En dan mus het nog net iene wezen die Jans paste. Jans zee dat dat hum niet uutmaakte, elke fiets paste. Vanneis har de man hum lang ankeken zonder wat te zeggen. Daornaowas e heufdschuddend naor achtern sloft.

Een zettie later kwam de man terugge, samen met een jong wicht. Een gewone fietse veur een man har e allent nog in paors en dat leek hum niet wat veur Jans. Dat hij har zien collega metneumen, die har leerd om een fietse goed an te meten. Oh ja, een gewone fietse har een levertied van krapan een half jaor. Maor eerst zol Marieke hum goed bijpraoten en opmeten.

Jans was daor niet zo wies met. Hij was zien hiele leven al vrijgezel

en vrouwlu meuken hum rap benauwd. Apart, dat was het goeie woord. Hij begreep ze niet, ze dachten en preuten op een manier waar e de weg in kwiet raakte.

Marieke nam Jans van kop tot tienen op. Ze keek zo lange dat Jans het der warm van kreeg. Daor begunde het gedonder al. Het wicht in een blauwe overall met een rits, leup keurend om hum hen, zo nou en dan wat geluudties makend waar Jans ofkeuring in miende te heuren. Toen haalde ze een meetlint uut de buus en begunde hum op te meten. 'Heup, ieneningtig,' heurde Jans. Hij mus zien arms uutsteken om meten te worden tussen zien scholder en zien duum. Marieke schreef wat in heur haand en zee dat ze een aordig idee har. Jans mus maor ies even een fietse passen. Ja, iene met een accu, want zien maot was der ja niet in een gewone fietse.

'En die paorse dan?' perbeerde Jans nog.

'Die stiet op zolder en dat is een hiel geheister,' zee Marieke. Ze heul het heufd een beetie schief, het puntie van heur tonge streek an heur lippen langes. En daor gung Jans deur de kneien.

De fietse weur naor buten scheuven, Marieke legde hum uut hoe of het warkte en gaf hum een drukkerd. Jans scheuf bijkaans de beukenhege in naost de dam. Blinder, wat gung dat hard! En zo makkelijk! Hielemaol as e het ding op 'turbo' zette. Jans vleug zowat. Toen e terugge kwam stun Marieke te wachten. Jans miende dat de rits wel tien centimeter wieder naor beneden stun. Toen e ofstapte zee ze dat ien van zien veters lös gung. 'Laot mij maor even,' zee ze en bukte om ze vast te knuppen.

Jans har een elektrische fietse kocht.

Het licht was ien van de mooiste dingen. 's Aovends fietsen was een plezier worden. En zo kwam het dat Jans nou stil stun en naor die ogen keek. Hij har in de remmen knepen toen die ogen oplichtten in het duuster.

Jans mus dan niks met vrouwlu hebben, hij was niet gek. Die ogen herkende e metien.

Hij stun hiel stil. De ogen ok. Jans perbeerde te bedèenken hoe dat ok alweer mus. Niet vortrennen, langzaam achteruut lopen. Zol e met de fietspompe slaon? Maor op zo'n fietse zit een pompie van lik me 't vessie. De volgende maol neem ik een stok met, dacht Jans. Ja, as der een volgende maol komp en ik niet mörgevroeg het openingsneis van het journaal worden ben. As ze mij dan teminnen vunden hebt.

Jans leup langzaam achteruut. Wat zol der met zien fietse gebeuren? Die kun ien van zien neefies vast wel gebruiken. Ze kwamen de leste tied vaker langes, was hum opvallen. Of dat niet te hard gung, ome Jans, zo'n fietse? En mus e gien helm op? Ja, ja, Jans was niet gek.

Zol e de fietse tussen hum en de ogen in holden as die dichterbij kwamen? Jans dacht dat Marieke dan weer an de slag mus, want zo'n fietse kan veul hebben, maor dit? Zol ze nog weten wel hij was, de man die zo min te passe kommen was?

De ogen bleven waar ze waren. Jans dee weer een paar stappen achteruut. En raakte per ongeluk de belle an. Een dinggie van niks. Dat begriep ie niet, zo'n dure fietse en dan zo'n schriel bellegie. Der klunk een heldere ping deur de nacht. De ogen verdwenen op slag.

Cécile Evers

Winters

zoals hij daar wegging,

voorzichtig lopend in
de sneeuw, omringd door
de nevel van de kille dag,

het lijf wat gebogen,
het grijze haar, wit
bij de slapen,
de zwarte jas als
jawoord op immer
verzwegen verdriet
zoveel vermoeider
dan eerder, met
de zwaarte van de jaren
in ieder gewricht,

de ogen wellicht gericht
op het wrede heden of
een onzekere toekomst
de terugblik op
een verleden dat steeds
belangrijker wordt

Cécile Evers

Hyperthymasie

als een licht dat in
het donker wordt ontstoken,
begon plotseling herinnering
te gloeien, werden oude beelden
opnieuw aangemaakt

de doden van ooit bewogen
ineens als nimmer tevoren
haarscherp waren de handen
te zien, de voeten,
de witte gezichten
ze leken klaar voor consumptie,
maar waarvoor stonden ze
op het menu, waartoe dienden
deze déjà vu's, nu gedrenkt
in een bitterzoete saus

mengsel van verlangen naar
het verleden en het nooit vergeten
weten hoe ieder eruit zag bij
leven, en ook hoe de wereld
toen voelde, smaakte en rook

Cécile Evers

In flanders fields

nog ligt als een grijs
voile over vlaanderen
de verleden tijd

alleen de rode
kollebloem – geen jan hyoens,
geen artevelden

den grooten oorlog –
gaten heeft hij geslagen
in het land van ijzer

nog om de hoek wordt
uw schreien gehoord, is angst
de grond ingedrongen

aardappelloof, haast
achteloos verbrand, de herfst
grijsblauw als vroeger

najaar – de zwaarte
van nat blad, van duizenden
natte bladeren

Jan Fens

Woelen in een woud van woorden

Woelen wil ik in een woud van woorden.
Tussen woorden die nog doelloos op hun roeping wachten
wil ik wroeten tussen letters, spelen met gedachten.
Woorden wil ik kneden, zo een eenheid smeden
om zin te geven aan tot dán toe losse woorden
en inhoud geven aan hun ooit zo doelloos samenzijn.

Jan Fens

Winterochtend

Het was nog vroeg op deze koude winterdag.
De lage zon doorkliefde speersgewijs de mist,
betastte schuchter maar discreet het rijpend mos
waarvan de kleur er door die rijp leek uitgewist.

Het licht dat deed mij denken aan een zonneharp
die elke schilder wenst te vangen op zijn doek.
Maar ik heb slechts mijn potlood en een stuk papier,
beschrijf daarom het licht vanuit mijn invalshoek.

Mijn hart is evenzeer getroffen door die speer,
ook ik ben aangedaan door dat zo ijle licht.
Ik kan het niet verbeelden in een kleurig aquarel
maar wel beschrijven in een zwart op wit gedicht.

Jan Fens

De roze bril

Een jonge kikker, pas ontsproten uit het kikkerdril,
bezag zijn nieuwe wereld door een roze bril.
Hij was gewaarschuwd voor een wit gevaar,
verwachtte geen gevaar dus van een roze ooievaar.

De ooievaar had kikkers weliswaar op zijn menu,
maar zijn houding was nu wel wat ambigu.
Hij had niets gelezen over kikkers met een roze bril,
verwachtte desondanks toch weinig smaakverschil.

Silvia Fledderus

Playmobil

Erik had aan zijn moeder gevraagd of hij wat geld mocht om playmobil te kopen voor Simone. Hij was uitgenodigd op haar feestje. Als enige jongen. En daar was hij eigenlijk wel blij om. Hij kon veel beter met meisjes dan met jongens. Jongens wilden altijd voetballen. En Erik vond voetbal stom.

Maar zou Simone playmobil wel leuk vinden? Erik zat wat te twijfelen. Zijn moeder zag het.

‘Wat is er kerel?’ zei ze. Hij zei niks. Hij was verliefd. En als hij verliefd was, zei hij niks. Dan dook hij weg. ‘Geef me nou maar wat geld!’ zei hij een beetje drammerig, in de hoop dat zijn moeder niet door zou vragen. Ze zag het. Ze gaf hem 10 gulden en daar was hij nu mee op weg naar de Blokker. Op zijn crossfiets.

Onderweg droomde hij er over welke playmobilfiguren er waren, hij kende ze allemaal. En hij wist zelf wel welke hij zou willen, die met de trekker en dat paard. Die had hij namelijk nog niet. Verder had hij alles wel. Zijn hele kamer stond er vol mee. Maar het was juist dat wat je niet had, dat zo bleef trekken. Hij dacht wel eens, straks als ik die heb dan ben ik volmaakt gelukkig.

In de winkel zag hij de door hem zo vurig gewenste trekker met paard staan. Afgeprijsd. Deze week voor maar 9 gulden en 75 cent. Dat was het. Erik was heel slim en dacht, als ik nu deze voor haar koop, kan ik haar vragen of ze bij me komt spelen en dan neemt ze het misschien wel mee. En dan heb ik alles wat ik wil. En zo had hij ook nog een kwartje over om trekdop te kopen bij de kassa. Erik was een dikke *slikkerd*. Zo geschiedde. De playmobil die hij zo graag wilde, kocht hij voor háár. Als dat geen liefde was.

Op de dag van haar verjaardag was de tuin bij Simone mooi versierd. Er hingen slingers en ballonnen, en er was slagroomgebak, chips, spoetnik en ranja. Simone had ook zo mooi gekeken toen ze zijn cadeau uitpakte. Haar krulligere staarten wapperden in de wind. En het partijtje was ook heel leuk geweest. Ze hadden aardappelpoeven, tikkertje en verstoppertje gedaan. En in een kring samen zingen. Simone's moeder was heel mooi en lief. Erik had de meisjes ook een paar keer flink aan het lachen gemaakt. Dan moest hij zelf ook hard lachen om zijn eigen gekke grapjes.

Dat was toen.

Erik en Simone hadden na die verjaardag niet meer samen gespeeld. Ze waren elkaar na de lagere school ook uit het oog verloren. Erik was in zijn leven alleen gebleven, maar dat vond hij wel best. En Simone was later getrouwd met die stomme jongen die een klas hoger zat. Een voetballer en hij speelde nog in het eerste elftal ook.

Erik was nu 48 jaar. Hij had al heel lang niet meer zoals toen aan Simone gedacht. Vandaag was hij op zolder wat aan het rommelen bij zijn moeder en stuitte hij op zijn oude speelgoed. Playmobil. En ja, nu dacht hij ineens weer aan haar. Hij droomde even weg naar die mooie tuin met slingers en ballonnen. Simone moest nu ongeveer jarig zijn. Het was half april.

Hij liep naar beneden met de doos, zette hem op de keukentafel en pakte zijn telefoon. Even googelen waar ze nu woonde. Niet eens zo ver uit de buurt. Zou hij haar bellen? Wat zou zij wel niet denken na al die jaren? Of wat als haar man zou vragen wie ze aan de telefoon had? De moed zakte Erik in de schoenen. Hij zuchtte. Nee, hij was nog steeds die jongen van acht. Nog steeds *katsverlegen*.

En daarom belde hij haar veertig jaar later toch maar niet op. Hij pakte zijn Playmobil uit de doos en stalde alles voor zich uit op de grond. Hij ging erbij zitten en oogde volmaakt gelukkig. Hij miste alleen nog de trekker en het paard...

Jos Govaarts

Ontmoeting

Al weken, maanden krijg ik geen vat op hem, de protagonist van mijn nieuwe verhaal. Hij verschuilt zich in woorden, die achteraf gezien niets hebben toegevoegd en die ik na een uur, een dag, of zelfs na weken weer heb doorgestreept. Ik kom er maar niet achter wie hij is. Hij verschuilt zich diep in mijn brein, tussen die gedeelten van mijn hersenen die het onbewuste herbergen. Telkens als ik denk dat hij aan de oppervlakte komt, waar hij tastbaar wordt en zich in woorden laat vangen, speelt hij een spelletje met me. Maandenlang worstel ik. Is dit nu de fameuze blokkade waar elke schrijver zo beducht voor is?

‘Waarom zoek je hem niet gewoon op,’ zei een vriend, toen ik vertelde hoe lastig het is om iemand die je alleen nog maar in je fantasie hebt ontmoet, een gezicht te geven, een mens te laten zijn en iets over zijn achtergrond te weten te komen. ‘Nodig hem uit voor een gesprek, tijdens de thee, of voor een gezellig etentje.’

Waar houdt iemand zich op als die alleen nog bestaat in je hoofd? Wat blijkt, hij houdt zich schuil, dieper en verder weg dan ik kon vermoeden, in de diepste kronkels van mijn brein.

Hij stemt meteen toe in een ontmoeting. Hoe kan hij ook weigeren, ik heb hem immers verzonnen en zijn doen en laten is afhankelijk van mij. Ik weet dat hij zich ergens boven in Europa verschuilt.

Nu ga ik hem opzoeken en de antwoorden komen vanzelf.

Mijn meanderend gestoei met woorden zet ik in de wachtstand, pak mijn koffer met pen en papier en rij in een bijna rechte lijn door Duitsland en Jutland en met de boot over het Skagerak naar Noorwegen. Daar heeft hij zich teruggetrokken. Waarom eigenlijk, wat kan er gebeurd zijn?

Ik zal hem begroeten, hij zal zijn verlangens en geheimen met me delen en ik schrijf ze op.

Rijden door Noorwegen is een oefening in geduld, brede rechte vierbaanswegen zijn er zeldzaam. Ik geef eraan toe, ik moet wel, hoewel ik hem zo snel mogelijk wil ontmoeten.

Het is net als bij het schrijven van een boek, het gaat niet sneller dan de mate waarin de juiste woorden zich aandienen. Allerlei afleidingen buitelen over elkaar: de uitzichten over meren en fjorden, met doorkijkjes tussen de bomen op hoog oprijzende rotspartijen lijken zo uit een reisbrochure te komen.

Dan komt de laatste tunnel. In de verte wordt het lichtpuntje steeds groter tot het licht zo fel is dat het pijn doet aan mijn ogen.

Ik knipper, niet alleen door het felle zonlicht, het is het uitzicht dat me verrast. Het witgeschilderde hotel in het stadje steekt helemaal niet statig af tegen donkere bergen die het lange fjord omringen, zoals beloofd in de glossy folder. Het gebouw wordt volledig gedomineerd door een groot wit cruiseschip van tien verdiepingen hoog boven het wateroppervlak. De witte puist is tweehonderd kilometer diep dit land ingedrongen. Zijn passagiers hebben het stadje in bezit genomen als sprinkhanen een maisveld. Het getijde is nauwelijks nog zichtbaar en alleen kleine golfjes van de boten van de veerdienst geven enig leven aan de kade.

Daar, in dat hotel, heb ik een afspraak met hem en daarna zal alles anders zijn. Met een satanisch genoeg stel ik hem straks bloot aan het echte leven. Ik laat hem doen wat hij doet en wat ik zelf nooit zou doen, ik laat hem zeggen wat ik nooit zou durven zeggen. Hij wordt mijn held. Maar ik word nooit hem.

Op de passagiersstoel ligt een boek, het boek, over hem. De blanco bladzijden wachten op de zinnen en hoofdstukken van het verhaal. Over de held, die wilde deugen. Af en toe kijk ik naar het boek, om te zien of het er nog ligt.

De held zit straks in mijn boek. Nog even en dan ontmoet ik hem. Wie is hij, hoe ziet hij eruit? Waarom is hij geworden zoals hij geworden is? Wie is toch die figuur die zich in mijn hoofd heeft genesteld en zich nog maar niet heeft willen laten vangen?

Ietwat gespannen parkeer ik de auto voor het hotel.

De hotelkamer is ruim en comfortabel volgens beproefde Scandinavische efficiëntie. Het grote cruiseschip ligt pal voor mijn kamer. Het zal vanavond nog vertrekken, verzekerde de man achter de balie mij. Vanaf mijn balkon zie ik passagiers slenteren over de kade, ze maken foto's van het schip, van het hotel, van de bergen, bijna achteloos zoals ze dat steeds doen als er ergens wordt aangemeerd. In de hoop een unieke ervaring mee te maken doen ze allemaal hetzelfde.

Ik fris me op na de lange reis en loop terug naar de lobby van het hotel. Zou hij er al zijn?

Een slanke man, moderner gekleed dat ik verwachtte, loopt door de ruimte. Hij heeft zwarte jeans aan, een wit poloshirt. Het blonde haar is modieus geknipt. Een man van middelbare leeftijd, maar als je goed naar z'n gezicht kijkt, zie je sporen van niet uitgekomen verlangens en van teleurstellingen.

Hij kijkt rond, maar maakt geen aanstalten naar me toe te lopen. Zal ik dan zelf maar?

Dan voel ik een lichte luchtstroom, de haartjes in mijn nek gaan rechtovereind staan.

Ik draai me om en kijk in de mooiste ogen die ik me kan voorstellen.

'Hoe ga je me noemen?' vragen haar ogen.

Gijsje Gramsma

Behoed mij voor de poëzie

Vandaag geen poëzie alstublieft

Behoed mij voor de poëzie
want als ik schrijf dan val ik met
de woorden mee en
daal ik naar het scherp
van wee en moed en dan
weer leeg en zonder goed

val ik door mijn lagen
heen, tuimel ik naar dit
en dat ik eigenlijk ook
niets weet en niets begrijp

in mij stapelt woord op woord
en wee degene die mij
stoort in de cadans
van hoop doet leven

ik bind mij bij elkaar tot poëzie
een lichte zin, een heldere droom,
verklaar, markeer, benoem

terwijl ik tegelijkertijd besef
de dagen en de nachten
zo zijn ze werkelijk niet.

Gijsje Gramsma

Een nieuw continent

Schoorvoetend pakken wij
het lot dat ons gegeven is
bekijken het van alle kanten
als ontdekten wij een nieuw continent

spierverslapping, vermiste woorden
het tuimelen, oogleden die dichtvallen
dit is voorlopig wat ons rest

en toch en toch en toch
je ogen lachen liefde
en je zachte handen
omklemmen mijn middel
beminnelijker dan ooit

wij wisten
dat wij ieder eens
een eigen land zouden betreden
een wereld zonder kaarten of kompas

ooit zouden wij
ieder afzonderlijk vertrekken
naar hetzelfde gebied.

Gijsje Gramsma

Opeens

Opeens
was er weinig aan de hand
zo leek het

het werd iedere dag
vanzelf licht
de treinen reden op tijd
het brood was vers
vogels zongen

thuis
opeens was ik weer thuis

nu zonder jou.

Willem Haandrikman

Een zeperd

We gingen er speciaal voor naartoe, waren een beetje aan de vroege kant en deden daarom Appingedam nog even aan. We aten een hapje, dronken een drankje en zagen plotseling dat we als de wiedeweerga moesten opbreken, anders zouden we het niet meer halen. Dat zou een blunder zijn! De sokken erin dus. Op naar de Eemshaven, want daar moest-ie liggen: de *Romantika*. De ferry die sinds een jaartje enige keren per week naar Noorwegen op en neer vaart. Er was al veel over geschreven. Een reusachtig groot schip moest het zijn. Maar er rezen moeilijkheden met de aanlegsteiger waardoor het ontschepen nogal eens vertraging op liep en mogelijk daardoor had de rederij tamelijk abrupt voor het Duitse Emden als havenplaats voor de ferry gekozen. We wilden voor het te laat was dat schip toch wel even in het echt zien. We hebben allebei een stille liefde voor Engeland en zijn meerdere keren, voor we elkaar kenden trouwens, de Noordzee over gevaren.

Kort voorbij Oudeschip zag ik de schoorsteen van de *Romantika* al tussen de opslagtanks en de fabriekshallen oprijzen. 'Hij is nog niet weg hoor,' zei mijn vrouw. 'O gelukkig,' zei mijn vrouw. Ik liet het gaspedaal ietsjes opkomen en hield 90 kilometer aan. We zouden het nog wel halen. Om in de buurt van de *Romantika* te komen moesten we een heel eind omrijden. Aan een verkeersregelaar bij een van de parkeerplaatsen vroeg ik waar wij het dichtst in de buurt van het schip konden komen. Hij wees rechtdoor voorbij het perron, daar ergens konden we nog wel parkeren en dan de dijk op lopen, want daar zou het straks langs varen. Dichterbij kon niet. En we waren niet de enigen. De parkeerplaats van de Borkumferry was

helemaal bezet. Ik parkeerde tussen twee Mercedesen op een ongeplaveid overstukje aan de dijk dat gebruikt kan worden door poolende treinpassagiers. De *Romantika* bevond zich jammer genoeg op minstens een kilometer van ons vandaan. De klok op het perron gaf 15.02 aan. Het schip zou over enige minuten wegvaren. We spoedden ons naar de dijk. Het was er winderig en koud en er stonden al tientallen mensen. Mijn vrouw rilde en zei na een tijdje dat ze terugging naar de auto en een kop thee ging maken.

‘Voor mij ook maar,’ zei ik. Dat leek me gezien de stilte rond het schip nog makkelijk te kunnen. Voordat dat bakbeest hier was... Na een kwartiertje liep ik naar beneden en dronk mijn thee. Onderwijl hielden wij het schip dat steeds meer de trekken van een dooie zeepier kreeg nog amper in de gaten. Na de thee liep ik met Rossi een eind langs de dijk en zette me op de bank op het perron. Mijn vrouw kwam erbij. Om 16.18 uur gleeed de trein van 16.20 uur geruisloos voor onze voeten. Het was de *Sjoukje Dijkstra*, één van de machtigste vrouwen uit mijn jonge jaren. Met een harde sissstopte hij een meter of tien voor het stootblok. ‘Station Eemshaven,’ hoorde ik een omroepstem in de trein. Er stapten elf mensen uit. De machinist ook. Hij snoot zijn neus, stak daarna een sigaret op en slenterde naar de andere kant van de trein. Dat werd zodadelijk de voorkant. Er stapte niemand in. Een fluitje was niet nodig. De trein vertrok, stil, als een dief in de nacht. Hij ging langs Winsum en Sauwerd om te eindigen in Groningen-Noord.

Toen het halfvijf was kuierden we naar de auto. De onze was nog de enige. De dijk lag er stil en verlaten bij. ‘Wat een zeperd,’ zei ik dof. Mijn vrouw knikte maar had toch wel genoten, zei ze. Dat scheelde. We reden langzaam de dijkweg terug. Een eind verderop werden we echter door een agent gesommeerd af te slaan. Tot

onze verbazing reden we hierdoor recht op de *Romantika* aan. Ik sloeg een brede industrieweg in en nu bevonden we ons plotseling vlak naast het schip. Slechts de strook water scheidde ons. Ongekende vreugde! Ik parkeerde in de berm, stapte uit en liep naar de waterkant. Op het bovendeck hing een groep passagiers tegen de reling, andere mensen liepen doelloos heen en weer. Ik zou ze met gemak kunnen toeschreeuwen. Hadden we goddorie bijna twee uur aan de verkeerde kant van de haven gestaan. Mooie boel!

Er gebeurde nog steeds niets in het binnenste van de *Romantika*. Na een minuut of tien reden we tevreden verder. Aan een zich stierlijk vervelende verkeersregelaar bij de rotonde naar de N33 vroeg ik wanneer dat schip nou eens ging vertrekken.

‘Hij zou toch al om drie uur afvaren?’

‘Op mijn mobieltje staat vier uur, maar dat is het inmiddels ook al geweest,’ zei hij duidelijk geïrriteerd. Hij wilde naar huis, net als wij.

Meer dan eens had ik een gevoel van weemoed en verlatenheid gehad als ik de haven uitvoer, maar nu had ik dat niet. Dat onbeschrijflijke gevoel van verlies tot wij elkaar niet meer konden zien. Ik had verwacht weer eventjes aan de kade van de Europoort of van Hull te staan en een soort déjà vu-gevoel te krijgen... Niets ervan. Het was alleen maar koud en winderig.

Nou ja, ik had in ieder geval weer eens een tréin van dichtbij gezien en hem zien bewegen en dat was ook al weer een paar jaar geleden.

Jan Harbers

Verdwaald

Vanmörgen, op weg naor 't wark, sleug Alfred Valerius of bij 'n bord dat naor 'n parkeerplaots wes. Al jaoren rid hij over dizze weg en hij wet dat daor 'n natuurterrein lig. Eigenlijk was e wel beneid naor dat gebied, maor nog nooit had e de ofslag neumen. Vandaag wel. Dat was e niet van plan west, 't was hum overkommen.

Op de parkeerplaots stuurt hij een appj: 'Wegens omstandigheden vandaag verhinderd.'

Hij zet zien mobieltje oet, stopt hum in het dashbordkastie en lop het eerste het beste pad op. 'Kiek zo makkelijk kan 't wezen.'

Alfred kik naor 't blad an de bomen, hoe 't beweg in de wind, hoe de zun der tussendeur schient en kleur gef an het mos. Hij heurt vogels fluiten en bij een paor olde dennen het soezen van de wind deur de naolden. Hij rök vochtige bosgrond, het zaand op het pad. Gedachten komt andwarreln as vlinders en verwaait zunder dat het tot hum deurdringt. Hij löp, verder en verder.

'Ik heb dörst. Hoe lang heb ik al wel niet lopen?' En met zöt e een soort van schuurtje. 'Is het een schoelhut? Oh, as daor toch es een kraon met stromend waoter was.'

Veurzichtig giet e naor binnen. Der stiet een lege stoel. An de wand hangt 'n aole lange jas. Het zöt der naor oet dat hier in gien tieden een mèens west hef.

'Zal der wat in de buutsen van die jas zitten?' Een bectie nerveus vuult Alfred. Ze bent leeg, maor deur de stof hen drukt wat zwaors tegen zien hand. In de binnenzak vindt e een fles jenever, nog haalf vol.

Zöt e dat goed? Zit daor in de hoek van de hut een aole vrouw?

Had ze daor al die tied al zeten?

‘Eh, eeeuh, ik ben... Moi, ik, ik ben... verdwaold.’

‘Dat gef niks jong, dat bent ze allemaol. Gao toch zitten.’ Alfred giet zitten en kik um zich toe.

‘Ja, kiek maor ies in de rondte.’ De stem van de vrouw klinkt rustgevend. ‘Ie mugt de ogen ok wel dicht doen heur.’ Dat döt e en hij luustert naor die vrömde stem die gewoon deurprat.

‘Ie wilt geern de allerbeste wezen, de aordigste, de slimste.’

Hoe wus die vrouw dat? Kende zij hum of hadden aandern dit over hum verteld? Veur hij ’t vraogen kun gaf ze al antwoord.

‘Dat weet ik, want dat wilt ze allemaol. En dat kan dus niet. En dan verdwaolt ze.’ Het vuulde asof de woorden van dizze vrouw hum optilden, hum naor een betere plek wollen draogen.

‘Jao, dan verdwaolt ze en soms helpt dat.’

Alfred zien hakken trekt strepen in het zaand, hij vuult de stoel under zien billen.

‘Dacht ik het niet, ’k heb slaopen.’ Hij kik um zich toe en wet weer woar as e is. An ’t locht boeten zöt e dat de nummedag al haost um is.

Vaog herinnert hij zich zien dreum. ‘Verdwaolen, soms helpt dat,’ har de vrouw zegd.

Nog gien half uur laoter zöt e zien auto al staon. Opgelucht kröp e achter ’t stuur en rid naor hoes. As e daor ankomt is e de dreum bekaant vergeten.

Ben Hoogland

Op een teek

Een teekje uit de Bergse Zoom
studeerde af als anatoom
maar toen zij wilde promoveren
begon haar prof te protesteren
'Dat snap ik niet,' zei zij, 'ik koos
als onderwerp: de tekendoos.'

Ben Hoogland

Denkend aan de dood

Het einde komt met rasse schreden nader
We scheren langs de randen van de zeis
Heins holle ogen schieten vuur en ijs
Hier helpt geen moederlief of onzevader

Hoe zal ik gaan? Een breukje in een ader
Een ruzie over godsdienstonderwijs
Een liquidatie voor een bodemprijs
Bij confrontatie met een doodseskader?

Het hart klopt nog, mijn ogen zijn nog open
Ik stel mijn laatste adem even uit
En denk dat ik vandaag nog niet crepeer

't Is niet de dood waarvoor ik weg wil lopen:
Het einde is een levenslang besluit
Maar waarom sterft een mens toch duizend keer?

Ben Hoogland

3 Little Willies

Stoere Wim en stoute Stine
Speelden met de guillotine
Stientje rukte aan de touwen
Wimpie kon zijn kop niet houwen

~~

Nare Ans, het huilen moe
Lei broerlief op de barbecue
Dat heeft haar moeder nooit gespeten
Zo'n kind is toch om op te vreten

~~

Little Willy terminator
Hield Mientje bij de ventilator
Zijn ouders hielpen met de puzzel
En noemden Mien zijn kleine zuzzel

Een *Little Willy* is een vierregelig versje waarin een gruwelijke handeling verricht wordt door een gruwelijk kind, verteld op luchthartige toon. Daar wordt door omstanders doorgaans laconiek of hooguit licht geïrriteerd op gereageerd.

Mischa van Huijstee

Koolmees

stort op tafel een zak Engelse drop uit
leg alle roze en blauwe spikkelpoefjes aan de kant
ook de roze-oranje-bruine blokken de dubbeldekkers
en de zwartroze klosjes
wat je dan overhoudt zijn witgele blokken
zwartgele klosjes en zwarte staafjes
haal die uit elkaar
kneed en plak vervolgens met aandacht
tot een kunstwerk ontstaat van 14cm groot en 16gr zwaar
als het wegvliegt
ben je geen onderdelen vergeten
en is je koolmees klaar

Mischa van Huijstee

Waterspreeuw

o lenigheid
o sympathiekste onder de gymnastiekjuffen
ik benoem u uit naam van de nostalgie
tot Olga Commandeur van de glasheldere beek
en daarmee tot beschermvrouwe van het woord

hurken

laten we nog eens de pootjes vouwen
en weer strekken
daar bij de waterkant
voordat de squattende mens
onze wereld overneemt

Mischa van Huijstee

Staartmees

Stel, er wordt aangebeld. Voor je deur staat een staartmees ter grootte van een olifant. Hij is uiterst galant:
'Goediedag, ik breng je een overdosis geluk. Mag ik binnenkomen?'
Wat doe je?

A. Je gooit de deur voor zijn snavel dicht. Met een beetje geluk kom je de rest van je leven nog wat groepjes kleine staartmezen tegen maar vooral bordjes bloemkool met bechamelsaus. Sterven doe je waarschijnlijk met je hoofd voorover in zo'n zelfde bord.

B. Je laat hem binnen. Je mag een uurtje bij hem op schoot. Dan sterf je aan een acute glimlach zo breed als een olifant.

Johanna Koetse

De verjaardagslunch

Ze zitten er al, in het midden van het restaurant aan een ronde tafel, gedekt met een wit damasten tafelkleed. Het bestek, zwaar van zilver, ligt zesdelig rond de borden. Twee kristalglazen staan erbij geplaatst. Het is een restaurant met gedrapeerde brokaten broekgordijnen waar CEO's niet met hun minnaressen verschijnen, maar met hun echtgenotes. Een soort restaurant dat de kwaliteit van hun huwelijk weergeeft; chique, met als grootste sensatie de omgangsvorm. Tegenover hen doemt de lege derde stoel op als een verdachtenbank.

Mijn vader steekt zijn hand op als hij mij ziet. Alsof het midden van het restaurant nog aandacht behoeft. Ik knik. Mijn moeder kijkt mij vluchtig aan en richt haar ogen daarna op haar bord. Een glimlach glijdt als een glans over haar kleurloze wangen. Als ik hen begroet met een kus voel ik mijn moeders huid als fluweel langs mijn lippen glijden, terwijl ze op mijn vaders huid langs elk litteken stuiteren die de acne vroeger in zijn huid heeft achtergelaten. Ik zie het sinds mijn adolescentie als een metafoor. Mijn moeder die elke put van mijn vader opvult en wij, de kinderen, die dat alles accepteren.

Wanneer ik mijn stoel aanschuif krijg ik meteen de wens van mijn vader, namens hen als ouders toegesproken zoals ik had verwacht. 'Lieve Sarah, gefeliciteerd met je dertigste verjaring,' declameert hij. 'Moeder en ik hebben iets voor je gekocht, wij hopen dat je dit altijd zult dragen.' Hij reikt een doos aan. Ik moet gaan staan om hem in ontvangst te kunnen nemen. Mijn moeder heeft haar handen gevouwen en draait haar duimen om elkaar heen. Haar blik ligt weer in het diepe bord. Als ik het lint verwijder en de doos open, zie ik een gouden schakelketting met grove schakels en

een crucifix. Vijf tellen staar ik naar mijn cadeau en zeg dan luid: 'Fantastisch. Dat zal ik zeker doen!'

Daarna nemen we de menukaart op. Mijn moeder en ik turen de regels op en neer. Wat kunnen we kiezen. Kiezen? De menukaart is uitvoerig genoeg. Er staat van alles op wat moeder en ik lekker vinden. Maar de keuze moet goed vallen, ook bij vader. Ik draai de kaart om. Op de achterkant staan alleen alcoholische versnaperingen. Minutieus bestudeer ik de cocktails, de sterke drank en de wijnsoorten. Ik wil tijdrekken om mijn moeder niet in verlegenheid te brengen. Maar ik erger me ook; waarom is er de hele dag alcohol in een restaurant verkrijgbaar?

Vader zegt geen woord. Die zoekt uit wat hij eten wil en wenkt dan direct de ober.

'Bent u eruit?'

Hij knikt slechts en zegt: 'Graag de varkenssaté, een whisky en een glas water om mijn mond te spoelen.'

'Een karaf dan maar?'

'Alstublieft.'

'En u?' vraagt de ober aan mijn moeder.

'Hetzelfde graag,' antwoordt zij.

'Zonder whisky dan,' grapt mijn vader zijn enige grap.

De ober grinnikt en noteert. Als hij klaar is, kijkt hij over zijn blocnote naar mij.

Mijn hartslag versnelt, maar ferm zeg ik: 'Ik wil graag de ossenhaas en een rode en een witte wijn.' Vader kijkt mij doordringend aan.

De ober vraagt: 'Bedoelt u rosé?'

'Nee!' antwoord ik beslist. 'Graag een glas Merlot en daarnaast een glas Cabernet Sauvignon om mijn mond te spoelen. Een karaf is niet nodig.' Ik kijk mijn vader strak aan. Zijn ooglid trilt. Mijn moeder heeft ongemerkt haar vork omgekeerd en drukt nerveus met de punten ervan in het damast. Als ze merkt wat ze

heeft gedaan, probeert ze met haar nagels de putjes er weer uit te krabben.

‘Excuseer mij, ik moet naar de wc.’ Ik sta op en loop weg. Door het ronde raampje van de klapdeur kijk ik om en zie ik mijn ouders zitten alsof ze worden uitvergroot door een passe-partout. Het zijaanzicht van mijn moeders tengere postuur is volledig zichtbaar, op haar mismaakte voet na. Die is vakkundig buiten beeld gebracht, waarschijnlijk op aanwijzing van mijn vader. Mijn vaders vierkante bovenlijf wordt halverwege aan het zicht onttrokken door de rugleuning van zijn stoel. Zijn speknek, als een worst boven zijn kraag, bezorgt mij afkeer. Dat heeft ie altijd al gedaan. Kon ik met een grote vleeshaak hem daar maar vanuit het plafond aan vasthaken en uit zijn hok hengelen...

Het duizelt me, snel concentreer ik mij op mijn ademhaling. Met mijn vingertoppen tegen het ronde raampje geplaatst, lijkt het alsof ik mijn moeders gezicht aanraak en haar wakker kan schudden en zeggen: ‘Zo hoeft het niet te gaan. Echt, het kan ook anders. Je mag bij mij komen wonen. Je hebt maar één leven.’ Maar ik weet dat voor haar een verbroken belofte aan God zwaarder telt dan een verbroken belofte om elkaar gelukkig te maken in een huwelijk.

Ik leun met mijn hoofd tegen het raam en adem door mijn neus langzaam een laatste diepe zucht. De stress zakt, maar de zwaarte blijft. Het liefst wil ik weg. Ik denk dat ik wel dertig jaar nodig heb om de eerste dertig te verwerken. Maar mijn moeder... Moederrr, schreeuwt het in mij, je liefde, je ogen, je aanraking, ... draag mij, want ik bezwijk onder je verdriet.

Door het raampje zie ik dat ze zich wil omdraaien, waarschijnlijk om te kijken waar ik blijf. Zwetend duw ik de klapdeuren open en loop terug naar onze tafel. Ik wenk de ober en vraag: ‘Kan ik de glazen wijn nog omruilen voor een karaf water?’

Marga Kool

Grond

Op grond van oude voetstappen een huis gebouwd
een droom, een appelboom geplant
en handenvol geluk gezaaid.

Argeloos raapten wij uit het zand
wat sporen van vergankelijkheid:
een scherf, een bijl van steen, onafgemaakt
een speeltje dat zijn kind was kwijtgeraakt.

De takken hingen zwaar van fruit,
je maaide elke week het gras.
Hoogzomers dronken wij op het terras
ons vol aan hoe de lijster float
en aan de tinten van de tuin
totdat het stil en donker was.

Nu kijken wij bezorgd hoe langzaamaan
het blad verkrumelt en verdort
weten dat ook ons lijf licht en doorzichtig wordt
zien hoe de lindelaan
haar blad van goud angstvallig vasthoudt
en dan toch moet laten gaan.

Marga Kool

Kodak Instamatic

Dag vriendinnetje,
met je wilde volle haren,
kijk hoe sprietig we toen waren

zonder billen zonder borsten
blik van hongeren en dorsten
hondsbrutaal en stomverlegen
zwoele nachten aan het strand
veertien warme Zeeuwse dagen
daarna scheidden onze wegen.

In een schoenendoos op zolder
kwam ik ons vandaag weer tegen
zwart op wit in kartelrandjes
naast een veerboot bij een haven.
Dag vriendinnetje,

niet te geloven
ik zo grijs,
jij al begraven.

Marga Kool

Water

Het eerste water draagt je klein en bloot
wij drijven rondjes in een warme schoot

happend naar adem aangeland
onder een lucht van meestal regen
zetten we het naar onze hand
spelen er mee, vechten er tegen

werpen terpen op, bouwen zandkastelen
graven, polderen, vervenen en bedijken
wonen onder de zee
weten niet van wijken

het laatste water heet de dood
ons wacht een veerman in een kleine boot.

Klaas Koops

Old zèer

Hie har
zukzölf neugd
en zee
dat e op zuuk is
Daorum löp e,
in dubio,
naor de barg van Petrus

Ik ken
hum oet ver verleden
en weet
hoe e toen al zöcht
Alzo löp e,
nog aal,
op het pad naor binnen

Klaas Koops

De tied vindt de wereld oet

Tussen dook en 't eerste locht
en de geur van natte eerde
hangt weefsels
tussen heidepollen
Vredig, met veule

As aaid
hoest zie in heur draoghemel
In heur ornament,
kunstig sponnen tussen stronken
Pronkstuk
van heur kunnen
De overkapping drag zukzölf

De tied vindt kuuNSTen oet

Tussen duuster en mörgentied
en heur weefsel vol tere druppen
zweeft zie
tussen dood en leven
Vredig, met veule

Klaas Koops

Zomerdiep

De eerste woorden
ademen nauwelijks
Er hangt nevel
over mijn taal

En over het diep
Over zijn hunkering naar zee

De eerste zinnen
komen tergend traag
Er heerst loomte
binnen mijn taal

En onder de brug
Tijdens zijn levensgang naar zee

Zachtjes kust het water
de hoge, droge oevers

Martin Koster

De Bart Veenstra

Alle vörreljaoren weer gaot K. en H. mit heur tweien mit de Bart Veenstra op tjak. De Bart Veenstra is een in Gasselternijveen registreerde coaster die ze veur een paar stuver huren kunt.

Het is een zunnige mar deur de verniendige noordenwiend niet slim hiete dag in mei, as ze weer op pad gaot.

Kaptein K. en hulpmatroos H. staot op de commandobrogge. H. holdt het stuurrad secuur vaste en K. kek goedkeurend toe. Een koekoek röp ontrouw.

‘Zeg Luuks,’ zeg H, ‘wat vi’j dervan dat oens al meer parseniel lopen giet?’

‘Zo’n vaort zal het niet lopen, John, zij koomt bij een aander ja niet an het wark.’

‘Is dat gien gedwungen nering?’

‘Zo ku’j het numen.’

‘Mar Luuks, dat kan toch niet meer in dizze tied?!’

‘Het bevalt mij merakel en butendes bint der zat aandern die hier an het wark wilt. En die hebt ja zoveule kwaliteit.’

‘Dat is aander volk.’

‘”Aner lu binnen ook lu,” zoas Grunnegers zegt. Mar waart oe John, ie vaart mij zowat over dat waterkiepien hen!’

‘Nou wat aans, Luuks,’ zeg John trankiel, ‘wat mu’w mit al die verstekelings an boord?’

‘Ie mut het wel goed zeggen, mien jonge, het bint Hollanders en die zegt van ver-ste-ke-ling-en.’

‘Akkoord van Putten, mar de vraoge is wat wij an mut mit al dat volk dat mitvaart zunder der wat veur te doen. Profiteurs bint het, uutvrèters eersteklas. Ze exporteert gien homoseksueel en kent het onderscheid nog niet tussen mastworp en paalsteek. Huttenvolk is het. Dardeklas. Zij koomt bij gien aander an de slag en as het knip en duvels knip kiekt ze ook nog ies op oens deel.’

‘Mu’j lustern, John, ie mekkert as een Schoonebeker. Oen huttenvolk döt meer as ie deenkt. Zij zörgt derveur dat het schip vol komp. Zunder heur zaten wij algedurig mit een halfvolle boot en dan sodemierterde de reder oens beidend zo over boord.’

‘Luuks, kwilletoe (ik wil het oe) al een hiele zet vraogen: ‘Welke kaante gao’w dizze reize op?’

‘Wij kunt dommies bakboordkaante op, skipper, hen de Riest, de grootvorstin van Drenthe’s stroomen, zoas mien naamgenoot dat laank eleden enuumd hef. Of wij vaart rechtuut-rechtan hen Zwartsluus.’

‘De Riest op? Ie liekt ja wel niet wies! Veule wieder as het Wilhelminapark koo’j niet!’

‘Dan vare wij oenze rieke Overstichtse zusterprovincie Overiessel in.’
‘Wat een vrèterd vol, Luuks. Ie kunt wel heuren dat ie schoelmeister ewest hebt. Kuj mij op stee uutleggen wa’j bedoelt mit Overstichtse zusterprovincie?’

‘Mu’j goed acht geven, John. Drenthe heurde mit Gorecht en Stad Grunning, de Stellingwarven en Overiessel bij het Oversticht en de bisschop van Utrecht was hier baos.’

‘Daanke veur de explicaoitie! Wij vaart intied op het Möppelerdiep, de welvaart in de muut.’

‘Hier is veule meer water en volk en het is nog mar even angaon veurdaw de verstekelingen over boord kiepern kunt. Dat verklaor en beloof ik.’

‘Zo waarlijk helpe mij God almachtig.’

‘Ie kunt wel merken dat het volk hier fiener is.’

‘Amen.’

Leste neis: K. en H. hebt vanwege mismanagement van rederij Spraokhuus bv eheurd dat zij veur ieuwig verbannen bint uut De Olde Lantschap.

‘Sorry you have to leave the old landscape forever guys, but you can go to Urk e.g.’

Sacha Landkroon

In 't kört

Iene was hier met 't schetsen nog niet klaar,
toen de meinsen iniens met 't leven
an de gang gungen;
ze begunden met stienen te sjouwen
en bonkig en nors as ze waren
de seizoenen namen te geven
zoas ze eerder ok een stuk of wat
opperwezens verzönnen um onweer
of slechte oogst te begriepen.

Ze vöchten niet langer um vleis en vis,
leuten tochtige grotten veur wat ze waren
en sleupen met mekaar in
tentenkaampen waar de wiend
gien vat meer op had.
In een tunnelgraf eerden zij
het volk dat uut de tied kwam;
terwijl wij hoekig en rechtop lopend
de wiend ziet weien in modderig bouwlaand
en gien idee hebt wat der nog teruggekomp
an kopvoorn, rivierdonderpadde;
an wiend en barmpies.

De ondergaank van de beekvissen,
met holtskool etiekend
tegen vale januarilocht,
waor uut het ieuwig stroompies regent.

Sacha Landkroon

Roeland en zijn kaarten

Roeland is in Bethesda. Daar verblijft hij sinds mensenheugenis. Bijbelse bron van heling en herstel. In de praktijk een regionaal ziekenhuis in het zuiden van de provincie.

Roeland is gelijk Kuifje, zonder aanwijsbare leeftijd, zonder driften en menselijke verlangens. Roeland bestaat. Hij is. Altijd kort van stof en straight to the point. Met de regelmaat van een Zwitsers horloge stuurt hij een ansichtkaartje naar mevrouw V., die precies dezelfde achternaam draagt als hij. Toch is ze niet zijn moeder, want hij spreekt haar voortdurend aan met ‘mevrouw.’

De kaartjes van Roeland zijn allemaal hetzelfde: goedkoop telefoonboekpapier met aan de voorzijde een afbeelding van het ziekenhuis waar hij verblijft. Roeland meldt immer dat alles goed gaat, dat hij zich prima vermaakt. Over de aard van zijn verblijf wordt nooit iets geschreven. Behalve dan die ene keer dat er stond dat hij naar huis mocht en dat hij in provinciehoofdstad A. zou gaan wonen. Mevrouw V. moet in de wolken zijn geweest. Op de volgende kaart was te lezen dat Roeland wederom in Bethesda verbleef en zich daar als een vis in het spreekwoordelijke water voelde. De reden van terugkeer bleef onopgehelderd.

Onvrijwillig voel ik me betrokken bij Roeland en zijn leven. Zijn hanenpoten wekken herkenning en nieuwsgierigheid op. Toch jeuken soms mijn handen om hem te leren eens fatsoenlijke zinnen te maken, waarin hij zijn gevoelens en vorderingen nader expliciteert. Ook zou ik hem met klem willen adviseren mevrouw V. eens een enkel keertje te trakteren op een kaart waar niet de hoekige architectuur van Bethesda op prijkt maar een

architectonisch hoogstandje in een stad met meer internationale allure dan deze provinciale vergissing.

Ze zeggen dat je als postbezorger nooit kaartjes moet lezen, en je zeker niet moet bemoeien met de inhoud, maar die vermaledijde Roeland maakt mijn werk er niet gemakkelijker op!

Sacha Landkroon

Oceaan der stormen

Sinds we met brute explosieven en openbare dronkenschap uitbundig stilstonden bij het voltooiën van wéér een omwenteling rond de zon, ben ik mezelf niet. De weerwolvenenergie schijnt in de eerste dagen van dit jubeljaar ongekend hoog te zijn. Met een Braziliaanse cigarillo in de mond sta ik te turen naar La Luna, die hedenavond deels zou moeten worden verduisterd, maar om heel eerlijk te zijn zie ik er niets van.

Het stormt al dagen in mijn hoofd en de wind wil zelfs 's nachts niet meer gaan liggen. De westkant van het hemellichaam trekt mijn aandacht, het gedeelte waar zich de legendarische Oceaan der stormen bevindt. Geen echte oceaan natuurlijk, volgens aardse principes, maar een mare, een donkere vlek op de maan die vanuit ons standpunt met het blote oog waargenomen kan worden. Verderop bevindt zich een krater die is vernoemd naar de obstinate Deense astronoom Tycho Brahe, van wie het verhaal gaat dat hij aan zijn eind kwam omdat hij het vertikte op te staan van een banket, omdat hij het onbeleefd vond om zijn blaas te legen. Dat soort onverzettelijkheid bewonder ik.

Dezelfde Brahe verloor tijdens een duel met een medestudent het grootste deel van zijn neus en liep de rest van zijn dagen met een stalen prothese rond. Inzet van het duel? Wie van de twee de slimste was. Spontaan borrelt de lust in me op om iemand uit te dagen. Ik wil iets doms doen, iets onverantwoordelijks uit hoofde van gewoonweg recalcitrant te zijn. Iemand beledigen, moreel superieur zijn, bevelen niet opvolgen, heilige huisjes omver trappen en op de blaren zitten. Maar ik ben al jong geweest. De blaren zijn amper genezen. Mijn cigarillo loopt op zijn eind en

achter me snort de wasdroger. Mijn gecastreerde rode kater Victor duikt op en jengelt om eten. Weer geen tijd voor revolutie.

Paula Laning

woorden

hij vuurde ze af als kanonskogels
bestraffende beangstigende belastende
aardige wanneer het hem paste
als opa ontstonden de liefdevolle

het puntje van zijn tong is leeg
woorden verdwijnen tussen
hersenpan en stmband
het einde van zijn wereld

bij mij
blijven sommige beter
op het puntje van mijn tong
of
gaan terug naar binnen

juiste vrijgeven
foute thuishouden

soms is het puntje van mijn tong
te klein
moet ik iets rechtbreien
het einde van mijn wereld niet

Paula Laning

aversie

familiesystemen
kunnen knuffelstructuren zijn of
kerstkleed vol klompjes kaarsvet of
knuppelbeest van grote-letter-lego vol
scherpe hoeken

oneindig veel maakt rond

hoeken van desinteresse
van brommen en berispen
geen knuffels om te missen
nooit nabij = altijd afstand

op afstand met haar te doen
nabij is aversie ervaren
somber en morsig

als je de hoeken van het kleed van aversie
waaronder de liefde ligt
omslaat
een voor een
komt liefde wellicht weer tevoorschijn

oneindig veel hoeken
geen beginnen aan

Paula Laning

tandpasta

slapen = gedoe goede
nachtrust nuttig ongelukkigerwijs zuiver
zijdelings te bereiken
slapen gaan = geen probleem
halverwege wordt 't een warboel in
je hoofd sudoku's boeken en to do-lijstjes
buitelen en
vechten om VOORRANG

telkens bewegende benen zweten je het bed
malende gedachten schaden je slaap laat
je lopen langs lege lanen vol
snurkende porturen die duren en verduren

slaap slinkt & slaap stinkt

je mot weer op
tijdens 't plassen merk je dat je in je onderbroek
en most tandpasta op je laatste schone shirt

Nicolette Leenstra

De fakkel - Vroege kunstenaars

Hij stopte houtskool in zijn mond en kauwde
Legde een hand op de rotswand en tufte
langs contouren

Nam het krijt, streek over muren
Keek naar de krassen en zag ze draven
op de steppen: zijn afbeelding van bizens, paarden

Elke nieuwe zon kroop hij met fakkels
diep de grot in, werkte daar, betekende
bestaan met rode oker uit de aarde

Hij zag een voetstap in de grond, groef klei uit
duwde er zijn duimen in. Hij modelleerde zo
een eerste beeld, bedacht daarna waar het op leek
Hoe meer hij keek hoe meer betekenis het kreeg:
het leefde

Het jongste meisje van de stam ontdekte spelend
zijn geheim. Hij leerde haar de tekentaal
en droeg de fakkel over

Nicolette Leenstra

Lied van de Banshee

Luister: uit grotten stijgen
ijle nevelstrengen,
mengen met vlagen wind
Fluittonen weven een band
van zang, zeehonden
klagen op het Witte Strand

Elfenvrouw in parelmoer
rijst uit het duister hol waar ik
veroesterd lig in slaap

Zij
zingt zon tevoorschijn
schept maan uit water
stormvogels waaien uit haar mouw

ze zwaluwt: eb en vloed ontstaan
ze merelt het eiland naar het westen
ze spreeuwt wind in zeilen
ze raaft de rozenmond
lokvogelt donkere ogen
leeuwerikt hem naar huis

Nicolette Leenstra

Springbalsemien

De zomer haast voorbij, staan zij in groepen
wiegen in wind, met jurkjes roze en purper
Lokken tweelippig menig nectarslurper
die tongt om honing uit hun plooi te snoepen

Mijn vingers tasten, zachtjes schokken zuchtjes
Rijp, groen, spatten de volste vruchtjes
De winterkoning tsjikt, de merel zingt

Zo krachtig is dit onverwacht lanceren
O lief, laat ons de oogsttijd celebreren
O zaad dat vurig in mijn handen springt

Violet van Kwasten*
september 2015

**Noot van Nicolette Leenstra: Ik beheer twee belangrijke archieven.
Eén betreft de werken van de vermaarde Mw. A. Roduyt.
Het andere bevat de verschjes van Mw. Violet van Kwasten.
Hierbij een pikante proeve uit dit archief.
Beide dichters zijn overigens inmiddels met de Noorderzon vertrokken.*

In memoriam Gezienus Omvlee

Gezienus Omvlee was een prominent lid van het Light Verse Collectief. Zijn collega's hebben na zijn overlijden ter nagedachtenis ieder een vers geschreven. Het eerste project zonder Gezienus.

Ben Hoogland

Missing man

We vlogen in formatie man aan man
Zo licht dat zelfs de allerijlste wolken
Ons droegen. En het zacht en suizend kolken
Van neus tot staartroer hield ons in die ban

We vlogen in formatie – collectief
En deden al het stuntwerk met ons vieren
Full throttle – en wat naklonk was het gieren
Van luid applaus, spontaan en explosief

Na vijftien jaar verdween uit de formatie
Een wingman, een unieke verspiloot
Gedreven tot hij niet meer verder kon

Daar vloog op bovenaardse inspiratie
In 't herfstlicht op zijn laatste ademstoot
Gezienus naar de ondergaande zon

Ton Peters

Gezienus

In 't land van cijfers voor gedrag en vlijt
Van Brave Hendrik en van Slappe Tinus
Wordt af en toe een buitenbeen geboren
Die verder kijkt dan wat al vaak gezien is

In 't land van maaiveld en van matigheid
Van middle-of-the-road en van plusminus
Komt goddank soms een dichtertje naar voren
Dat opschrijft wat door lezers niet gezien is

In 't land dat nooit van cijfers is bevrijd
Waar leven op een schaal van een tot tien is
Komt af en toe een elf de boel verstoren
Die roept dat alles lang nog niet gezien is

De laatste strofe, dus de hoogste tijd
Een naam te noemen, knoop hem in je oren
En schrijf de letters goudomrand: Gezienus

Rob Boudestein

Victorie

Ach, niets is meer zoals het was
Poëmen zullen cryptisch wezen
Door geen weldenkend mens te lezen
En helder als versplinterd glas

Ook rijm of metrum geeft geen pas
Noch vorm, de ouden ooit geprezen
Zijn binnenkort, zo valt te vrezen
Niet meer dan prutsers derde klas

Maar in één dorpje broeit verzet
Klinken rondeel en speedsonnet
Van de rebellen die bijeen
Strijd voeren om een damesbeen

En ooit begint dáár de victorie
Gezienus Omvlee, potverdorie

Jenny Anna Linde

Winterbos

met mijn vingers reis ik
door de foto's van toen
naar verre plekken in mijn brein
verder dan mijn eigen leven
oudooms in stijve pakken
mijn ouders op het land
drie kleine meisjes in een wei

en dan kom ik jou weer tegen
ik voel je huid, ik hoor je stem
ik streef je hand en pak die vast
mijn leven zonder jou
een kale hei, een winterbos
wacht nog twintig jaar
dan kom ik bij je wonen

Jenny Anna Linde

As de liefde komp

as de liefde ten leste komp
heur ie gien trompetgeschal
hij slöp op kousenvoeten binnen
mak zien nussies overal
kek mij an, heurt mij an
raakt mij as een waterval

zien haand in die van mij
sprek mij moed in, flustert
ik holle van oe
zolang het grös gruit
en de veugels fluit

het was genug
vanof die eerste dag

Jenny Anna Linde

Als de liefde komt

als de liefde eindelijk komt
is er geen trompetgeschal
hij sluipt op kousenvoeten binnen
bouwt zijn nestjes overal
laat me lachen, laat me zijn
lavend als een waterval

zijn hand in die van mij
troost, bemoedigt, zegt
ik hou van jou
zolang het graan groeit
en de meidoorn bloeit

het was genoeg
vanaf die eerste dag

Annie Martens

Ook in mijn achtertuin

Paardenbloem

Vervloekt scharrel je steiger je
rokjesgeel lonk je
duizend donzen pluizen de vlakte
vastberaden priem je
wortel spreid je rozet
blaas je nestel je sterf je
in kanker roundup triomfeer je
steekmes geslepen zonnig gazon
met hondtong hondtongen
ontongen ontong
Jaaaa spruit je – hihi
lekker toch weer ontluik je

Annie Martens

Wreder dan Stalin

Hoe zou jij het vinden als ze je familie uitmoorden?
Ineengedoken bitst kikker zijn vraag
en duikt onder

In een flits kerft spekpoot
pijn en verbijstering in mijn geweten
geen wonder dat mensen kikkerbillen eten

De schoffel die genocide pleegt
kleeft aan mijn handen
haalt mijn schouders op

denken doe ik in klike's: groen versus grijs
denken doe ik in clichés: kruid versus onkruid
denken doe ik in de AfvalWijzer

maandag moet de groene bij de straat

Annie Martens

Groentje

Met de prijssticker nog aan je steel
kom je aan
op een vierkante centimeter in de felbegeerde vijverkant
Wat kost het
om hier je wortels te spreiden?

De prijs ligt hoog

Is de vaste begroeiing bang? Voor meer?
Voor minder? Waar is men bang voor?
Eigen bloei weggegooid in kliko's?
Eigen groei die elders bloeit?

Of is men stiekem jaloers?
Dat jij overtreft
dat jij nog geen doorrookte stem hebt
dat jij nog bloost

Egbert Meijers

Het venster

1967. Mijn nieuwe dorpsgenoot zoekt in ontoestbare eenzaamheid een antwoord op de vraag: waarom? Als hij op een druilerige dag in de lege ruimte voor zich uit staart, ziet hij zichzelf zitten in een stoel in de kille kamer en beseft dat wat ooit was, voorgoed voorbij is. Het is niets meer dan een schaduw op de muur, iets wat hij niet aan kan raken. Hoe hemels het ook was, hoezeer het hem ook roept, hij kan het niet bevatten. En dus verborg hij zijn lach en zijn traan in de schuilplaats van zijn gemoed. Maar toch – tegen beter weten in – is hij nog steeds op zoek naar een reden die hij niet vindt. Verbitterd stelt hij vast dat het zinloos is om er over te janken, want dat wat ooit was, zal nooit terugkomen.

Het verlies van zijn geliefde, raakt mijn dorpsgenoot als een scherp mes, diep in zijn meest gevoelige en kwetsbare plek. Waarom? Waarom weer? Zijn leven is al op jonge leeftijd getekend door verlies: het verlies dat hij voelde in de verwoesting van het na-oorlogse Rotterdam, in de vroege dood van zijn moeder en in de onoverbrugbare afstand tot zijn vader. Hij sprak er met niemand over, hij heeft niemand om er over te praten. Behalve zijn oma, misschien. Ach ja, oma's hebben het beste met je voor en drogen je tranen, maar laten het onbespreekbare onbesproken.

Die weggestopte vragen en de pijn blijven woordeloos. Tot tijdens de pauze van een optreden in Haarlem, in een door alcohol opgewekte roes, woorden en zinnen één voor één stamelend uit zijn diepe verdriet losbreken. Pianist Herman improviseert op de melodie van een oude blues, *The House Of The Rising Sun*. Woorden worden zinnen, zinnen worden coupletten, die hij met zijn band verwerkt tot het iconische lied in 6/8ste

maat, *Window of my eyes*. Een lied met een onderliggend bluesy en slepend dansende melodiëlijn op de piano. Het is alsof dat instrument zegt: trek het je niet zo aan, kom, het leven danst verder. Een lied om met je meisje omstrengeld en zacht wiegend op de dansvloer in ondergedompeld te worden, luisterend naar die emotioneel klinkende stem en die indringende, onvergetelijke solo van gitarist Eelco.

Vanaf het podium ziet hij de stelletjes op de dansvloer en het doet hem meer pijn dan alcohol in de pauzes kan wegspoelen. Die ervaringen nestelen zich in zijn karakter en uiten zich in vormen van onvoorspelbare nukkigheid: musnukken.

Dit lied over het verlies van zijn liefde is een ego-document, geschiedschrijving en blues ineen. Pijn is hoorbaar in zijn zang, die dan berustend, dan weer geëmotioneerd vertelt van zijn verdriet en het is voelbaar in de lange klagende tonen van de Gibson. Zelfs 50 jaar later voelbaar, voor wie door het venster van zijn ogen kijkt. Dit is wat de blues met je doet. En wat je doet met de blues.

Dit is mijn window of my eyes: dagen als een puzzel, gemaakt van hoop, pijn, marinediscipline, heimwee en kameraadschap, gedrenkt in bier en blues. Een zoektocht naar mezelf, boerenzoon, ver van huis, wetend dat ik de verwachtingen van mijn familie niet zal waarmaken. Dat ik zal breken met de boerentraditie, het dorp verlaat om de wereld en mezelf te leren kennen, *Stumble and fall*. De pijn en schaamte over het besluit draag ik in stilte met me mee. Er is niemand om er mee over te praten. *I'm so restless* en in het weekeind zwerf ik rond op mijn Puch, of net als mijn dorpsgenoot, dwalend in het bos, zoekend naar mezelf en naar mijn toekomst in de complexe realiteit.

In het jaar 2000 staan we schouder aan schouder in de Flowertree-

studio een liedje van mij op te nemen *De zanger en de blues*. Voor ééns en altijd, in het Drents. Na de opnamen breng ik hem die nacht weer thuis en loop al pratend met hem naar de voordeur. Als ik na ons afscheid terugloop naar de auto bedenk ik hardop: ‘Mus, we hebben niks afgesproken, wat kan ik jou er voor geven?’ In het lamplicht bij zijn voordeur grijnst hij, steekt zijn linkerarm uit en met zijn wijsvinger wijst hij naar mij: ‘I did it for you, man!’

Het is inmiddels september geworden als ik nog één keer bij hem langs ga. Ik tref hem op bed in de kamer en in een staat van diepe blues. Hij is verbitterd en ik luister naar een litanie over wat er allemaal misging in zijn leven. Er zijn tranen. Ik zeg hem dat hij nu maar beter kan denken aan wat wel goed ging. Geniet van het positieve: de vele lp’s en cd’s, het succes van tournees, de band die weer ouderwets in vorm is, oude vriendschappen, de humor, de grote schare trouwe fans, de onderscheidingen, het standbeeld, het museum, de...

Nog meer tranen...
Afscheid.

Vijftig jaren zijn opgelost in diffuse beelden. Herinneringen zijn niets meer dan een sliert ochtendnevel in een herfstachtige zonsopkomst boven het Grolloërveen. Dat wat ooit was, zal nooit terugkomen. *A Distant Smile*.

Laten we daarom door ons *eigen venster* naar voren kijken, want er zijn nog *so many roads to travel, so many ways to go...*

En dit verhaal? *I did it for you, man!*

Albert Metselaar

Heidelaand

Heide, heidelaand. Lila, broen en ruge grond
Rusteloos roek ie hier rond en raak ie mit oen varve diepe snaoren
Donker mastholt baant neie wègen veur tintelnd locht
Pak penselen en vuul de nocht van vaste leggen veur aover veule
jaoren

Ik begriepe noe wāj oons toen niet uut kunden leggen
Wāj mit varve oons toen wel kunden zeggen
Hoe we vrij kwamen uut oonz' hel
Mèensen lustert niet, mèensen lustert niet
Maor wele wet noe wel

Onbegrepen lèvend. Aosem in verkeerde tied
Narns kuj oen gedachten kwiet, van wāj zo roekt en ziet en vuult
en schetst
Aoveral maor èven. Warkend veur de eeuwigheid
Wègen die nooit naor aandern leidt. Gienien hef deur hoe z'oe
negeert en kwetst

Ik gao mit oe mit, kiek en roep en vuul mit oe
Wao aj loopt of zit, daor volg ik oe
Vuul oen warmte diep in mij
Mèensen lustert niet, mèensen lustert niet
Ik volg en laot oe vrij

Naor *Vincent* Van Don McLean, ingekorte versie.
Spellingvoorkeur schrijver.

Albert Metselaar

Wiend

Ach, waar ik maor de wiend,
die deur oen haor zoe zachte streelt,
dat ie het aamper markt,
dat 't oe nooit iene keer verveelt,
oe in oen dingen allint maor starkt.

Ach, waar ik maor de wiend,
en in oen aosem openèumen,
kwaam ik zoe diepe in oen borst,
dat alle ofstaand wur verstèuven,
ik stilde al oen diepe dorst.

Ach, waar ik maor de wiend,
Ik krèupe tegen oen bienen naor baoven.
Ie vuulden mij naor oen lover stromen
en as verkoeling in de aovend
nao zwietig wèer, mien koelte komen.

Ik binne minder as de wiend.
Ie ziet mij nooit een keertie staon.
Oen ogen liekt dwars deur mij hin te gaon,
as oen pupillen de miende viendt.
Gien gram herkenning daor vandaon.

Of bi'j dan bezig mit die wiend,
die nooit verveelt aj wordt estreeld?

Albert Metselaar

Mist

Een dikke laoge zwaore mist,
Is zachies aover 't laand eglis.
De speuren van 't lèvend, van bos, van veld,
De dingen die veur oons mèensen telt,
Bint deur de nevel uutewist.

Waj ziet, een stokkie zaanderig pad,
Dat schemert in oen daampig gat,
Kun aoveral op eerde wèzen.
Zuj starend in 't wit op 't water trèden,
Ie hadden gien kenbaar tieken had.

Hoe vaak een mèens hum niet vergist,
As aover zaken wordt beslist,
Deurdat we kiest uut wat we ziet,
Niet weet wat nog verbörgen giet,
In dikke laogen van zwaore mist.

Gerard Nijenhuis

Stille kaomer

Zo zit ik hier in dizze kaomer
en zie de zun in glorie undergaon.
Met weerschien van zien golden glaans,
boven de bomen die heul zachies in de daans
beweegt in 't laote aovendlocht.

Het is asof ik alles wat ik zöcht,
vun in dizze stille aovenduren,
die zo vroom en stil kunt duren.

Het is asof ik diel bin van 't gehiel.
De wereld is niet enkelvoldig.
Veul komp lös en steeg in 't volle locht.
Dit is de vrede die ik zo lang zöcht!

Het is asof de dinger saomenvalt.
Ik vuul mij op stal,
ik bin eindelijk veilig en gebörgen.

Lao'k maor opgaon: mörgen!

Bronneger, juni 2023

Gerard Nijenhuis

Tederheid

Tederheid een woord dat niet geleerd
ook niet ontleed kan worden, 't bezeert
zo gauw als het te ver ontrafeld raakt.

Tederheid onttrekt zich aan bevel, ontstaat
vanzelf, vanuit een ingehouden blik, ontwaakt
het mooist in een haast onbedoeld gebaar.

Gerard Nijenhuis

Déjà vu

La Rochelle

Hier was ik reeds, maar of de pijn
te dragen is, weet ik nog niet.

De witte wolken trekken strepen
door de lucht. In smalle repen

licht vallen de monumenten op.
Ik ga terug naar waar ik was. Top-

zwaar van de verloren tijd. 't Kind
dat naast mij liep is nu een man,

de hand die in de mijne ligt is lang
en licht. Langzaam over de angsten

heen, zie ik het zonlicht op de gevel
aan de overkant, onbarmhartig, fel.

Ton Peters

Avocado

Een vrucht om ecologisch in te happen
(waarvoor men hele bossen om moet kappen)
te gast in ieder culinair theater
(per kilo goed voor duizend liter water)
valt haast bij elke smoothie in de prijzen
(na eerst de halve wereld af te reizen)
al jaren nog steeds trending en dus hip
(tot vrucht geworden kiloknallerkip)

Ton Peters

Kermis

De wereld rook naar gras dat vers gemaaid
in 't voorjaar op de kermis lag te wachten
tot het geluk verpakt in karrevrachten
het grote feestterrein kwam opgedraaid

De avond stond meteen in lichterlaaie,
ik bleef nog uren zweven in de nacht
en daarna ging tijd sneller dan gedacht,
mocht ik met grijpers naar horloges graaien

Toen ik de kermismannen rond zag sjouwen
met kleine stukjes stripboek op hun huid
getekend op de armen uit de mouwen
kwam ik tot een wat wonderlijk besluit:

Zo zien dus echte engelen er uit
die in een dag de hemel kunnen bouwen

Ton Peters

Groeten uit Dozendaal

Bespaart u mij de kunst van tierlantijnen
aan overdaad wordt al genoeg gedaan,
de schoonheid zit indachtig Mondriaan
alleen in vlakken en in rechte lijnen

niet in rotondes die de kans verkleinen
om ongestoord rechtdoor te kunnen gaan
maar in de dozen die langs wegen staan,
waar hele werelddelen in verdwijnen

Tweehonderd meter vloer in het kwadraat
met twintig meter hoge platte daken,
de eenvoud neemt veel inhoud in beslag

En als het hele land er vol mee staat
dan kunnen we de taal ook strakker maken
en zeg ik u in kubusvorm gedag

In memoriam Ruth Post-Hooykaas

Drie gedichten uit haar bundel *Tot aan de horizon*, gekozen door haar dichtvriendinnen Nicolette Leenstra, Suze Sanders en Gijse Gramsma met wie Ruth gedurende dertig jaar een poëziegroep vormde.

Ruth Post

cirkelt

wat prettig dat het in de krant staat
de Oort-nevel waarvan men dacht
dat hij volkomen koud was
blijkt
bij nader onderzoek zeer heet
omdat hij uit explosies blijft ontstaan

ik heb gehoord van zwarte gaten
van oerknal, van de tijd die niet bestaat

tijd is ruimte licht is snelheid
geluid is energie en als ik kijk
als ik daar op het gras lig
argeloos
naar boven kijk en voel
een aardbol onder mij
het uitspansel tot aan de horizon
zo zwart
met pinkelende lichtjes en een kleine maan

cirkelt dit hemellichaam
cirkelt dit lichaam
om jou
alleen

Ruth Post

bron

de heilige bron waar mijn gebeden hangen
zwaaiend tussen de takken van de kembojaboom
die ooit van dood naar levend water ging
die regen opvangt in zijn witte kelken
die regen opslaat in zijn gele kernen, zo zwaar geurend

mijn Blackie, in het oorlogskamp in woede
beet ik zijn kop af, gaaf nu, wel in de regen
hoger een foto van mijn broer en mij
in trainingspakken met kabouterbaarden om

de beek ruist over stenen
zachtjes zwaait opgegeven verlangen
als een witte traan
de waterval die altijd voor mij dreunde
een bandje met een compositie
mij opgedragen door een leerling
een rozenhouten hartje met de hand
gesneden, mijn liefde en mijn vreugde, soms
stond een roos te bloeien en ik rook en zag
dit is er en hier ben ik
een blauwe steen door kleinkinderen meegebracht
een kleine regenboog, kleuren van trouw

de bron waar mijn gebeden hangen
frustraties, mijn getob en mijn geluk
ik ga er heen, ik luister, luister

Ruth Post

dragen

zee wil schuimen en bulderen
onder de rotswand
duik in de grot duik onder
koud als de winter
basaltpaarse rotsen
diorietgroene bodem
de opening achter me
licht als een kerkraam
ondiep water plat zwemmen
wuivende wieren
vruchtbaar water
steeds grijzer steeds verder
wanden naderen elkaar

in de aarde geborgen
voor de geboorte
zwem in de moederschoot
drijf in het vruchtwater

schiet ik eruit
zit ik op blankwitte steen
op een rotsblok
in welke eeuwen door welke stormen
naar binnen gedragen
hier neergelegd
gedragen gedragen

Suze Sanders

Lopend op licht

Wij komen van ver en trotseerden het water
ploeterend door een oase van rust
de ogen gericht op de veilige kust
een gids als souffleur in het waddentheater

onder de wolken hangt vleugelgeruis
slik hecht zich aan onze huid en wil mee
lopend op licht en met schoenen vol zee
brengt elke stap ons wat dichterbij huis

nu wordt de komst van de avond verwacht
houden de vossen zich schuil in het riet
scheren er uilen laag over de velden

achter de dijk ademt langzaam de nacht
en zingt de kwelder heel zachtjes een lied
dat werd gezeefd uit wat mensen vertelden.

Suze Sanders

Regen boven Karl Johan (Oslo)

Boven de zeumen van de straot ontstiet
een licht golvend tapijt van paraplu's
as ien lang lint dat blauw en gries
de rechte weg naor het paleis
verbindt met Freia's klokkentied

de geest van Ibsen die met hoge hoed
nog alle daogen rondgiet deur de stad
zweeft an het raom veurbij van café Grand

met milde spot kek hij in stien
hoe volk het stadspark an zien voet passeert
de traoge regen deert hum niet

as daken schoonspuuld daampt in warme zun
stroomt in een oogwenk de terrassen vol
studenten die met een glas bier
in alle taolen van de wereld spreekt
praot uren

laoter meer as dronkenman
tot boven heur draank en warrig haor
vanneis de grauwe wolken breekt
en regen valt op Karl Johan.

Suze Sanders

Liendetouw

Zummer nunert boven het zute heui
drinkt het waoter rustig oet de diepies
ieuwig dörstig nao een blauwe maon

edders kronkeltongt over het zaand
naor het roege heidek lied
het mieste sang is al vergaon
as de velden an de horizon
leger wordt met elke oogst

olde dreumen zuken in de dook
zunig kleurde boezeroens met bolle rug
nog even wèeien laoten an een liendetouw
aalgedurig lösser van de tied

wolken die bedachtzaam rimpels drief
deur een zompig stoppellaand
druppen hiphopt over straot
en verdwient tussen vergeten maïs

zachte overval van eerste snei
dommit in het spoor van reeën
lichtkaans snoeven van een wolf.

Alie Seubers

Storm op komst (fragment uit een thriller)

Met een bonzend hart blaast Nora voorzichtig haar adem uit als de kust weer veilig is. Wat zouden ze gedaan hebben? Haar hart staat stil als ze stevig wordt vastgepakt. 'Hé, joh? Laat los. Hou op. Ik moet naar huis. Wie is dit?' Ze schopt naar achteren en raakt een been.

'Jij lelijke rooie, denk je echt dat je mij aan kunt? Ik zal je krijgen.' Aan haar haren wordt ze meegesleurd en strompelend valt ze op de grond. Haar woede komt naar boven als ze ziet dat Cornelis haar aanvalt. Ze ziet een stok liggen en besluit om die te gebruiken om zich te verdedigen. Ze zet haar voet tussen zijn benen en schopt keihard naar boven. 'Au, teringwrijf!' Nora heeft een helder moment. Ze pakt razend snel de stok en slaat ermee zo hard ze kan tegen zijn hoofd. Hij valt op de grond. Nora ziet hem vallen. In één run is ze bij de auto en start hem zo snel als ze kan. Ze doet snel de deuren van de auto op slot als ze hem aan ziet komen lopen met bloed op zijn voorhoofd. Cornelis springt voor de auto, terwijl Nora net de auto aan de praat heeft. Ze rijdt gewoon door en kijkt naar zijn gezicht tegen de voorruit. Nora rijdt snel achteruit en weer vooruit. Ze draait de auto een kwartslag en merkt dat ze bijna in de vaart zit. Met een ferme straal gas komt ze weer op straat en rijdt keihard weg. In de achteruitkijkspiegel ziet ze de modderspetters omhoog vliegen. Ze weet dat het strafbaar is om iemand te laten liggen, maar in dit geval is het noodweer. Ze veegt het zweet van haar voorhoofd af. Met een knalrood hoofd rijdt ze door het dorp naar de Oranjelaan.

HarmG Sijnstra

Bejaardenkoor

Ze schuifelen voorzichtigjes naar voren,
de oude mensen, leunend op een stok.
Ze scharen zich rondom het offerblok:
sopranen, alten, bassen en tenoren.

Gezichten zijn doorploegd met diepe sporen
die dat wat was in lange jaren trok.
Ze tonen vaak berusting, soms ook wrok
want wat hen het meest lief was, ging verloren.

Maar als ze zingen worden ze herboren.
Bijziende ogen krijgen nieuwe gloed;
onvaste stemmen klinken mooi en goed.

Ze jubelen want ze zijn welgemoed:
ze hebben nog een eeuwigheid tegoed,
en zien nu al de nieuwe morgen gloren.

HarmG Sijnstra

Grafmiemering

in dizze gruu omraande ruimte stiet
een rooie beuk tussen wat witte berken
een koppel kreien schrikt, gebruikt heur vlerken
omreden dat ze meinsen kuiern ziet

hier kan ik miemern over vrogger tied
bij gries begruide en verzakte zerken
op ién de naom van Opoe: Aaltje Sterken
de vlinders die hier fladdert leest dat niet

heur heugenis hef zich hecht in mien wezen
ik kom hier gern en dèenk dan an hoe zij
heur psalms zung, pepermunties gaf

der stiet een bordtie bij heur graf
de kreien krast, ja alles giet veurbij
dit graf wordt ruumd is dudelk te lezen

HarmG Sijnstra

Paddentrek

de padde haost zuch over straot
dat mut wal want hij is nog laot
op pad en vol gedachten
bij wiefies die al op hum wachten

hij hef gien tied veur naoberpraot
alwel veul padden naost hum gaot
geheurzaam an oerolde machten

ze hebt gien weet van peerdekrachten

Claudia Stinne

Shakespeariaanse liefde

Regelmatig roert ze met haar hand door het kalm stromende water. Als ze zich uitrekt kan ze hem tot aan de pols onderdompelen, dat verkoelt lekker. Zelfs op haar plekje in de schaduw is het warm. Toch trekt ze haar hand elke paar minuten terug om met de topjes van haar vinger een pagina om te slaan. Natuurlijk veegt ze eerst haar vingers droog aan het gras of het kleet. Ze is geen barbaar. Boeken moet je koesteren en met respect behandelen. Zeker de oudjes die zij leest. Geknakte ruggen en ezelsoren laten de rillingen over haar rug glijden. Ze rolt om, tot ze met haar rug op het picknickkleed ligt en houdt het boek tussen haar gezicht en de zon. Na dit hoofdstuk gaat ze het water in. Echt. Nog één hoofdstuk. Tegen die tijd is Mireille er vast. Ze kan niet wachten om samen het water in te duiken. In haar dromen kust ze Mireille overal. Haar handen gaan onder de waterlijn op ontdekkingstocht.

Met een schuine blik laat ze haar blik over haar horloge glijden. Ze knijpt haar ogen één tel dicht en fixeert ze weer op de pagina vol letters. Het verhaal over een liefde die net zo onbereikbaar is als die van haar, klinkt té bekend. Misschien omdat ze *Romeo en Julia* voor de vierde keer leest?

‘Hai Soof!’ roept Mireille van een afstand, terwijl ze van de parkeerplaats naar haar toe beent.

Aan haar linkerhand sleept ze een onbekende jongeman met zich mee: ‘Sorry dat ik zo laat ben, maar je moet Steve leren kennen!’

Claudia Stinne

Twee schotten en heel veel whisky

‘Is het *whisky* of *whiskey*?’ vroeg Michael terloops. Als hij had geweten hoe Jamie en Jack in elkaar staken, was hij ver van het onderwerp gebleven.

‘*Well, ey, whisky* natuurlijk. Die extra e is er alleen bij gekomen omdat die domme Ieren te bezopen zijn om correct te spellen,’ zei Jamie.

‘Tegenstrijdig, meestal stelen Ieren juist en brengen ze geen extra’s,’ lachte Jack, ‘*the poor Bastards*.’

‘Maar qua smaak zal er niet veel verschil zijn, denk ik?’ vroeg Michael.

Als je goed keek, kon je één van zijn mondhoeken omhoog zien gaan. Er verschenen rimpeltjes rond zijn ogen. Zoals hij na hun eerste reactie had gedacht, gingen de twee Schotten helemaal los. Alle smaakbelevingen rolden net zo levendig over tafel als de R waarmee de mannen ze uitspraken. *Oak barrel riped, tones of vanilla, strong, peaty*, alles kwam voorbij.

Dit werd een goedkoop avondje besloot Michael. Het enige wat hij hoefde te zeggen was: ‘Ik geloof er niks van dat het zoveel verschil maakt.’

Direct wedijverden de twee J’s met elkaar om hem de beste whisky voor te schotelen. Ze bestelden allerlei soorten bij de barman, in wiens ogen dollartekens begonnen te blinken.

Met de hele proeverij voor zijn neus boog Michael diep voorover om de geuren op te snuiven. Aandachtig walste hij met de glazen en liet kleine nipjes door zijn mond gaan. Met zijn tong maakte hij bewegingen, zodat het brede palet op al zijn smaakpapillen terechtkwam.

Dit werd een heel goede avond.

Claudia Stinne

Assen op steentjes

Ik hoor allerlei geroezemoes van de markt en de terrasjes die goed gevuld zijn met mensen die de laatste zonnestralen van de nazomer in zich opslurpen. Er wordt al opgeruimd, maar de marktkraampjes zijn nog bontgekleurd en vol. Op de hoek is de geur van stroopwafels zo sterk dat ik de knapperig versgebakken koekjes op mijn tong proef. De geur wedijvert met alle bloemen, gedroogde worst en parfumluchtjes die ook mijn kant op drijven. Mijn voeten doen zeer, want ik draag te hoge hakken voor deze kinderkopjes en de ribbels van de blindenstrepen steken in mijn middenvoetsbeentjes.

Als ik had geweten dat dit bij het plan hoorde had ik andere schoenen aangetrokken. Nu is het gevoel van de kleine ongelijke steentjes onder mijn voeten allesoverheersend. Elk waaltje dat een millimeter of meer uit het gelid ligt, dringt als een naald mijn vlees binnen.

Het voelt als hinkelen op een spijkerbed waarop ik elke pas gespietst wordt. De schoenen zijn totaal ongeschikt voor een ommetje door het centrum. Op deze marktdag kan ik onmogelijk alle hindernissen omzeilen. Daarvoor is het te druk. Ik balanceer als een dronkaard met opeengeklemd tanden door de bontgekleurde mensenmassa.

Te goed

De meeste gewone bankjes bij de iengang bennen leeg, mor zo'n grote picknickbaank liekt me vandoag handeger, ok al stoan die wat verder vot. Gelukkeg vien ik één met uutzicht op e gloazen deuren en doar goa k zitten. Meteen hoal ik mien tillefoon te veurschien; hij wiest tien veur drie. En as vanzulf lees ik Ria's app-berichtje nog n keer: *Hoalst me om drie uur van t waark*. Mien nije collega Sara wil dij hiel groag terug zien... met n lachgezichtje der bij.

Bij de noam Sara gijt mij nog aal gien licht op, woar ik eileks juist goed ben ien t onthouden van noamen. Toen dat berichtje vanmörn binnen zoemde wis ik t niet en dat is zo bleven; ik kin gieneen die Sara hiet.

De tillefoon doe k ien e binnenbus van mien zomerjaske en ik wacht gewoon. Ria en die Sara zellen gaauwachtge kommen.

Dit hier is n stil stuk van de stad, t verkeer ver vot roest n beetje, mor de vogels bennen duudleker. Holtdoeven veural. Zo te heuren zit der één ien n boom dichtbij en n antwoord komt van verderop, ik zuuk ze altied even, want ik vien t prachtbeesten. n Kammeroad vertelde me lestdoags dat er bij holtdoeven altied an zien gezellege moeke denkt – dat schoedeln – en of t zo weden moet, vanòf toen denk ik nou ok...

'Héé, mien dreumer.' Ria stij vlak noast me, ze gefte me gien tuut mor stöt me allent tegen mien arm. Eefkes verderop zie ik n donkere vraauw met laang, swaart hoar wat noar beneden golfte over heur scholders. Ze dragt n blaauwe zomerjurk, heur arms en ok heur benen bennen bloot. Van òfstaand kin k heur gezicht niet goed zien.

Ria roept e vraauw dichterbij: 'Kiek Sara, dit is hum,' en gijt tegenover me zitten an t uutende van e picknick-baank, dat der

roemte veur Sara blift. Smui gijt e donkere vraauw noast Ria zitten, kikt me n mement recht ien t gezicht en glimlacht. Ze groet, gef t haand en zeit heur noam.

Ik zie niks bekends: ze liekt even jonger as wij, het fiene rimpeltjes om e ogen en e mondhoecken, mor t swaart vaarfde hoar moakt heur tiedloos.

Ria's schoenpunt schuurt eefkes laangs mien schenen en ik begriep et: ik vertel dat ik Ria's man ben en dat ik wiet dat zij, Sara, n nije collega is en dat t goed is dat we kennismoaken en dat ik heurde dat wij nkander van vroeger kennen. Mor dat ik t nog hieltied niet zie.

De vraauw kikt me vannijs recht ien t gezicht, blift glimlachen en zeit: 'Ik hiet Sara. En kom van vroeger uut Moarum.'

Dat moet t duudleker moaken, mor nee.

'Tja, ik kom doar uut e buurt, ik heb op e middelboare school zeten op e Leek,' zuuk ik ien mien geheugen om, zunder dat t helpt. Ien t lest hoal k mien scholders op en meteen gef t Ria de juuste veurzet: 'Sara, moest dien achternoam mor es numen!' 'Mien achternoam is Matualatupau.'

'Aaah,' begunt et te doagen, 'van eh, van Frederik?' Ik vroag t toch, veur de wisseghed en zij knikt en ik wiet et weer. n Joar laang zat ik bij Nederlands en Engels veuraan ien e klas noast Frederik Matualatupau; we warren beiden slecht ien toalen en daarom mozzen we op t veurste bankje zitten. Met e hakken over de sloot ging ik over noar de tweede klas. Frederik niet, hij waas veul ziek – altied snöttereg en verkoldens – en mos noa dat joar van school. We hemmen mekoar nooit meer zien.

'Van Frederik dus.'

Sara knikt en Ria stöt heur met e elleboog aan. En of t zo ofproat is, stroomt Sara's verhoal noar boeten over hoe of ik doar ien e haarst op n middag noa schooltied kwam om Frederik huuswaark te brengen en misschien even te koarten en hoe of zij hieltied noar

mij kieken mos: blaauwe ogen, blond hoar en rooie oren!
n Nog rejoalere glimlach verschient en Sara vertelt dat vanzulf
gieneen ien heur familie blaauwe ogen en blond hoar het.
'En dan die oren, rood van de kolde bij t binnenkommen en roze
bij t langer blieden...'

Zo komt me n beeld van laang leden ien t zin: Ik zit an e
keukentoavel bij die Molukse familie en eet ries, nee, niet met
botter en broene sukker mor met schaarpe gruunte en vlees.
Frederiks stevege moeke sचेpt aalgedureg mien bord weer vol
en vief, zes kiender zitten tegenover me. En kieken. Kieken hoe
of ik eet, zunder wat te zeggen en zunder dat ze zulf wat te eten
kriegen, ze kieken, bij elke hap kieken ze noar mien mond.
Op één noa, n wichtje.

'Ik mos wel noar die rood-roze oren kieken,' bekennt Sara, 'ik nam
me vast veur om loater te traauwen met n man met zukke mooie
oren. En toen ik verleden week Ria's achternoam heurde docht ik
geliek: zol zij misschien met die man traauwd weden?'

As vanzulf goan mien handen noar mien oren en toegelieks
schuurt Ria's schoenpunt eefkes laangs mien schenen. Ik knik,
ik knik noar Sara en ze stijf op, gijt noast me stoan en of t laang
leden beloofd is, vuul ik heur lippen eerst op mien rechter en
doar noa op mien linker oor.

Peter Veen

Dacht

Er is niks om over na te denken, dacht ik toen ik nadacht over leven. Overleven. Dat is alles. Maar dat zal toch vast niet alles zijn, dacht ik nog. Er moet meer zijn. En ik dacht na over wat er nog meer zou kunnen zijn dan leven. Niet leven is er ook. Maar dat is van later zorg. Dat is goed beschouwd niet eens een zorg. Als het klaar is, is het klaar. Daar verandert niemand iets aan. En tot die tijd is er leven. Dacht ik. Wat er zich ook voordoet. Dacht ik. Hoe dat zich ook voordoet. Dacht ik. Dus er is niks om over na te denken, bleef ik denken toen ik nadacht over leven.

Peter Veen

Deo

Steeds als er iemand de deur van het restaurant uit komt, verandert de geur in de omgeving. Van gras met schaap en frituur naar deo of zweet of parfum. Om bij een lichte bries weer terug te veranderen. Eerst naar frituur, dan komt het gras erbij, een vleugje lavendel van wat plantjes in een pot en dan de schapegeur van verder weg. Een valk bidt boven het terras, schuin links van mij. Hij schreeuwt en laat zich wegwaaien op een windvlaag. Ik schuif een eindje op tot achter een muurtje waar de wind me niet kan vinden en warm me aan de zon. In de verte roept een koe haar kalf. Denk ik. En nog een keer. En weer. Veertig manieren van loeien heeft een koe, zei een onderzoeker, ook dat een slimme hond zeker duizend woorden kan onthouden en vaker nog wat meer, dat kippen al kletsen met hun kuiken dat nog in het ei zit en honderd soortgenoten moeiteloos herkennen. En een walvis meer brein heeft dan wij. Die stranden niet per ongeluk. Denk ik dan. Maar ik dwaal af. Na verloop van tijd ruik ik niets bijzonders meer. Vergeet ik te ruiken of raak ik gewend aan al die geuren. Zoals alles went en alle vragen die ik heb vanzelf weer lijken te verdwijnen.

Peter Veen

Moet

Ze zeggen dat het nodig is. En, ja, het zou best zo kunnen zijn dat het echt moet, maar je weet het nooit helemaal zeker, hè. Dus het lijkt me dat ik nog even wacht. Even uitstellen kan vast geen kwaad. Ik hoef toch niet een van de eersten te zijn? Want waarom zou ik een van de eersten zijn? Dat is niks voor mij, de eerste zijn. Daar hou ik niet zo van. En je kan toch veel beter kijken wat de anderen doen en je daar dan bij aansluiten. Dan weet je zeker dat je goed zit. Ach, eerlijk gezegd, zo'n vaart zal het toch niet lopen. Ik merk er nog niks van. Dus misschien valt het allemaal wel mee. Ja, het valt allemaal vast wel mee. Ik ben van goede wil hoor, als het er toch op aan zou komen, echt. En ik draag het idee zeker een heel warm hart toe. Maar ik wacht nog heel even tot het allemaal wat duidelijker is. Dan doe ik mee. Echt waar. Dat beloof ik.

Jan Veenstra

Zangeres van zilver (fragmenten uit een novelle)

I

‘En dat is reden nooit meer portretten te schilderen?’

Verdomde trut. Ik zet mijn glas neer en leun achterover.

‘Ik zal vertellen hoe het gaat. Daar staan ze dan. Met het fotootje van het lieve kind. Of meneer de kunstenaar dat maar even wil naschilderen. Poseren? Nee zeg, het is een verrassing. En volgende week is de verjaardag al. Die foto, dat is ze sprekend!

Klotenfoto’s meestal! Maar ik verdom het foto’s na te schilderen, ook al zijn ze goed. Met de fotografie waren de schilders eindelijk bevrijd van het gemakker over god-mag-weten welk lichaamsdeel dat niet helemaal uit de verf is gekomen. Dus dame, als jij deze of gene graag in een lijstje wilt, ga naar de fotograaf.

Met het hoofd wat scheef buigt ze voorover. De kleine mond beeft een beetje, maar de ogen glanzen als gepolijst zilver. ‘Mooi gesproken. Bravo! Een mens heeft zijn principes. Ik zou niet willen dat jij om mij een hekel aan jezelf krijgt.’

Ze laat zich achterover zakken en kijkt van me weg. Het is ineens of ze alle kracht kwijt is.

‘Jammer.’ Ze fluistert bijna. ‘Maar het ging niet om het lieve kind. Het ging om mij. En ik wou hier komen poseren.’ Ze strekt de benen.

Ik kijk naar haar enkels en weet dat ik voor mijn beurt heb gepraat. Mijn ogen glijden langs haar lichaam naar boven. Ze is ongewoon mooi. Ingensnoerde schoonheid. Er is een mysterie in dat ranke lijf tegenover mij dat streng waakt voor openbaring. Toch glipt er hier en daar wat glans van uitbundig overleven door de kieren van haar schuilplaats.

II

Om niet meteen klaarwakker te worden blijf ik doodstil liggen. Langs de gordijnen kiert wat vroeg zonlicht. De kat op het voeteneind slaapt nog. Van buiten hoor ik het geluid van buurmans trekker langzaam verdwijnen in de verte. Sterker dan anders ruik ik olievert en terpentijn in mijn slaapkamer. Oh ja, mijn werkkleren op een hoopje naast het bed.

Het is nog maar net zeven uur zie ik op de wekker. Ik draai mij om, doe de ogen dicht en trek het doek mijn gedachten binnen. Haar contouren. Ik glij weg in het donker, dat oplicht als ik in het winkelcentrum tussen de banketbakkerij en de luxe cadeaushop het filiaal zie van de bank. Ik stap naar binnen. Zwaar tapijt. Nog geen klanten. De bankbediende, doodstil met gevouwen handen achter de balie, lijkt te bidden dat het zo mag blijven.

‘Ik wil een kluis huren,’ zeg ik.

De man trekt een wenkbrauw op en schuift traag een formulier naar me toe.

Nauwkeurig vul ik het in en zet mijn handtekening.

Met beide wenkbrauwen omhoog neemt de bankbediende alle tijd het formulier door te lezen. Ineens schrikt hij. ‘Een grap zeker?’

‘Geen grap. Ik wil een kluis.’ Achter mij staan intussen mensen in de rij.

De bankbediende buigt voorover. Kleine zweetdruppels glinsteren op zijn voorhoofd. Naast het linkeroog komt een rimpel tot leven.

‘Onmogelijk.’

‘Omdat ik eerlijk vermeld wat ik er in wil bewaren?’

De man grijpt zijn ballpoint en klikt een paar keer. Dan schrikt hij van zichzelf en loert vol afkeer naar zijn hand. Met een beslist gebaar legt hij de pen precies parallel aan de voorkant van zijn vloeiblad. ‘Ik kan u niet helpen!’

Achter mij hoor ik afkeurend gemompel. Iemand sist: ‘Lazer op!’

‘Klootzakken,’ schreeuw ik en veeg de folderbak van de balie. In een paar sprongen ben ik buiten.
‘En?’ vraagt ze gespannen als ik me naast haar neer laat vallen op het bankje in de zon.
‘Geen nood, meisje, ik vind wel een andere plek waar ik je kan verstoppen.’

III

Op het platte dak schiet Petrus achter de telescoop vandaan, springt door het luik en roffelt de ladder af naar beneden. ‘Chef, chef,’ roept hij ontdaan.
God zit ontspannen in zijn werkkamer achter een glas wijn en zou net de brand steken in een Havanna als Petrus naar binnen dendert.
‘Wat een drukte, Petrus?’
‘Gottogot, God.’
‘Tut tut, Petrus?’
‘Sorry chef, maar ze doen het. Die twee waar ik u gisteren ook al van vertelde.’
Petrus trekt God aan de mouw mee, de kamer uit. ‘Na u, chef,’ zegt hij en hij klimt achter zijn baas aan de ladder op.
God gaat achter de telescoop staan en tuurt in de kijker.
‘En... en?’ Petrus danst van opwinding over het platte dak.
God glimlacht wat weemoedig en knikt. Hij blijft nog even kijken. Hij ziet dingen die hem goed doen. Ook een beetje jaloers maken.
‘Wat vind je daar nu van, chef?’
God zoomt in op haar borsten en glundert. ‘Ze is mooi, Petrus, heel mooi.’
‘Maar dat kan toch niet zomaar, chef, zij is al...’
God legt zijn hand op de schouder van Petrus en neemt hem mee naar het muurtje bij de dakrand. ‘Heel lang geleden stond ik hier ook eens door de telescoop te kijken, Petrus. Ineens zag ik het

mooiste meisje van de wereld. Ik ben op hetzelfde moment nog afgereisd. Dat meisje was ook al bezet, maar ze vond mij aardig en van het een kwam het ander, en tja...'

'Jezus,' zegt Petrus vol schrik.

'Precies,' lacht God. 'Hoe weet je dat zo gauw?'

Petrus kijkt zijn baas aan en zucht diep.

'Maak je niet druk over die twee daar,' zegt God. 'Laat ze vrijen en regel eens wat voor ze.'

John B. Vorenkamp

Ongekend

Met wat je etst en schetst
jezelf in de verf zetten
om je door kleuren en lijnen
bijeem te voelen en dromen.

Of moet je het zo zien:
dat je benoemt wie je opjaagt,
je kwelgeest in het licht
gebundeld, als bevroren haasje.

Wie bezoekt jou in de nacht,
doet de treden kraken, wat je
doet woelen tussen de lakens,
hopen op morgen is alles anders?

En als we dan samen foto's
bekijken, elke platgestreken
herinnering ons ongedeerd en
ongekend ook kwetsbaar maakt,
voor wie vergiet jij dan tranen?

Zolang je tot op de bodem
blijft tekenen, kan ik je daar
alleen geschetst nog vinden,
blijven we in werkelijkheid
voor elkaar voorgoed uit beeld.

John B. Vorenkamp

Verhaal halen

Giet veel saus over je verhaal
als je niet weet of het klopt
wat je weet wat je denkt
in je eigen taal spreekt
of in een sneeuwstorm
lijkt verdwaald, afstand en
ruimte nodig hebt om alles
wat scheef of gekwetst
wil oplappen, ongedaan maken,

vragen stelt, bedoeld te tonen
hoe het is als je niet meer
nodig bent, niemand meer
iets van je verlangt, wat blijft

als je beseft dat je niets kwijtraakt
als je niets kunt behouden,
wat overblijft dichtbij is,
een boekenlegger tussen
de dagelijkse werkelijkheid legt,
doorleest over wat je
in verbeelding hebt uitvergroot.
Het beste verhaal wint.

Ria Westerhuis

Roeping

Ooit zag ik mensen in de stad
die het licht lokten met hun stem
zich vergrepen aan het leven
met woorden in een ritme
dat opwond en boeide
maar ik niet verstond

mee wilde ik met de karavaan
van vagebonden en vrijbuiters
die woonden waar ze sliepen
voortliepen zonder doel
ik bleef waar ik was en
verschool me in witte nachten
met het vlinderend verlangen
in me dat nog geen naam droeg

tot jaren en angsten smolten
mijn naam op het raam verscheen
met in de verte dé geluiden
stemmen die het slot kraakten
mij schaakten en meenamen
in de nissen van de nacht

Ria Westerhuis

De ienhoorn en de wildeman

Allent met hun zol ik het duren
allent met hun zol ik gaon
naor de plekke van 't onbekende
onder 'n laveloze volle maon

zien bladerlief en takkentooi
heur fien gedreide hoorn
en ik die zul gaon zörgen
veur het eten en het heui

ienmaol oenze stee evunden
verdorde rap zien tak en blad
en zij die lustig briesen gung
veur zij mien lief bezat

zo vol en naakt wij dreien
zo hadden wij nog nooit esmokt
op de plekke van 't onbekende
weurden wij oenszölf bewust

met de ienhoorn en de wildeman
onder 'n laveloze volle maon
allent met hun zul ik het duren
allent met hun zul ik gaon

Ria Westerhuis

Ah war it syn

Sei sit eh mak se dore dig
felt krampe in heur bowk
se kin dah sei verwag
sel kom al feul te froh
et golf eh stikt et laikt
wohl zistig scarpe misse
eh ah sei toe umdale kik
lait da ne bonke bloud
sei beul eh skreew so har
se neibar ken it heare
hy tilt heur in se beddestai
skoon alle flekke beire
slut rah ne flanke krois
eh burrys heur unfuldraege kin
ah war syn bloudje aige

Geschreven in het eRWeens, een eigen mysterieuze taal.

Atze van der Wijk

Circus

Gedroomd heeft hij van deze dag
waarop het bruine tentdoek bolt en spant
een scherpe fluit de stilte splijt, een zweepslag
bezeten paarden stampend naar het centrum drijft

Met hooggespannen de gewelven, de sterren
die zich laten gaan als engelen op Jacobs ladder
stijgen en weer dalen, diep haalt hij adem, sluit
de ogen voor wat hem bindt, hem achterhoudt

Hij zet zich af, klapwiekt omhoog
voelt nu de wind op het smalle koord
dit circus bestaat niet meer, de ziel
die is er uit, de clowns zijn ons gebleven

Atze van der Wijk

Ver weg

Weg van de overvolle snelweg, ver weg
van ambities en het heilig moeten
ligt voor hem uitgestrekt zijn achterland
tijd spiegelt zich in opgeschoonde sloten

In tinten grijs besluipt de mist het kaal
geschoren land, nu de dagen krimpen
wordt uitvergroot wat blijft, soms is een sloot
die zich in nevels hult meer dan genoeg

Een weg die zich heeft neergelegd
bij wat voor ogen is, in stilte het
geheim nog voor zich houdt tot
in de avond de horizon oplicht

Atze van der Wijk

Zoals

Zoals de Vasaliskamer haar sfeer nog ademt,
Parken en Woestijnen weer gaan leven voor mijn ogen
hoe sober ligt haar werk hier binnen handbereik
dwalend door het huis zie ik hoe men de tafels schikt
De Zulthe, het zilte water dat het ooit omsloot

Zoals haar monument er troosteloos ligt
lijkt er geen einde en geen begin, alleen
dit wonderlijk gespleten lange heden

Zoals ik met allen die hier zijn nog durf
te dromen van een tuin, ik wrijf en spel de
zwerfstenen en weeg het soortelijk gewicht

